

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEJEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

A debreceni protestáns ünnep

A M. P. I. T. és az O. R. L. E.
együttes gyűlése

Ez év őszén a debreceni kálvinista társadalom vendégéül fogja látni Magyarországot két protestáns egyházának képviselőit, hogy testvéri öleléssel szorítsa kebelére a vendégségbe jött keresztyén testvéreket. A Magyar Protestáns Irodalmi Társulat és az Országos Református Lelkészi Egyesület rendezik az ünnepet, amelynek keretében magasztos célok, nagy eszmék megvalósulása lesz. Lekezdéssel készül az ünnepre a debreceni kálvinistaság és egész Debrecen társadalma, hogy ne csak a felekezeti testvériség szeretét, de a magyar vendéglátás kedvessége és melege fogadja a vendégeket.

A rendező bizottság, amely a négy napos, országos, nagy protestáns ünnepet készíti elő, Baltazár Dezső dr. püspök vezetésével hatalmas munkát fejt ki, hogy ez ünnep minél fényesebb s a magyar protestantizmus egységét minél szebben, ragyogóbban kidomborító legyen. A mai napon már hivatalosan is megjelent a meghívó, amelyet Baltazár Dezső dr. és Zsilinszky Mihály dr. bocsátottak ki:

Meghívó.

A „Magyar Protestáns Irodalmi Társaság” és „Országos Református Lelkészegyesület” tagjait van szerencsénk közgyűlésre az alábbi program szerint meghívni.

Bosszúból.

Irta: Vértesy Gyula.

— Hát, kedves Etelka, hallom, mennyire asszony? — kérdezte negédesen a leánytól Major Géza.
— Hát, kedves Géza, jól hallotta, — vágott vissza a leány tréfás hangon ugyan, de mintha valami komoly szomorúság árnya is vegyült volna a feleletébe.
— Akkor gratulálók!
— Hohó, uracskám, nem lehet ám tőlem olyan könnyen szabadulni. Hagyjuk el, édes Gézám a tréfát! Lásd, még a tréfa is fáj. Tudom, hogy bolondozol, de látod, a szerelem olyan komoly, olyan nagy dolog, hogy abból tréfát se szabad üzni.
— Hiszen tudod, Etelka, mennyire szeretlek!
— Tudom, de úgy látszik, elvenni mégse mer. Kezdem hinni, hogy csak a csókjaimra volt éhes, mint a többi ember, mint maguk mindnyájan.
— Ugyan hová gondolsz, édes?
— Az igazságra gondolok. Tudom én, hogy milyen kevés lelki tartalma van a férfi szerelmének.
— Nem tudnék élni nélküled.
A férfi át akarta ölelni a leányt, de az kibontakozott az ölelő karokból:

A gyűlés ideje 1914. szeptember 29—30., október 1—2. Helye Debrecen.

Szeptember 29-én délután 3—5 óráig O. R. L. E. választmányi gyűlés.

Szeptember 29-én délután 5—7 óráig M. P. I. T. választmányi gyűlés.

Szeptember 30-án délelőtt 8 órakor a M. P. I. T. és O. R. L. E. közös istentisztelete a nagytemplomban; délelőtt 9 órától a M. P. I. T. közgyűlése; délután 4 órakor Hajduböszörményben a Kálvineum-épület fölszentelése.

Október 1-én délelőtt 9 órától az O. R. L. E. közgyűlése; október 2-án délelőtt 9 órakor és délután 3 órakor belmissziói kurzus. Részletes programmal később szolgálunk.

Kedvezményes jegyekért és elszállásoláért augusztus hó 20-ig méltóztatassanak a tisztántuli ref. egyházkerület püspöki hivatalánál úgy a M. P. I. T. tagjai, mint az O. R. L. E. tagjai jelentkezni. A jelentkezőket kérjük, hogy foglalkozásukat, lakóhelyüket az utolsó postával és vármegyével együtt sziveskedjenek megjelölni.

Dr. Zsilinszky Mihály, Dr. Baltazár Dezső,
a M. P. I. T. elnöke. az O. R. L. E. elnöke.

A Lelkészegyesület, az Orle. hivatalos közlönye vezető helyen ez ünnepekről Lencz Géza dr. tollából cikket közöl, amelynek egyes főbb részeit itt adjuk:

„Azoknak az őszi gyűléseknek óriási jelentőségét, fontosságát itt Debrecenben érezzük, tudjuk. — Készülünk, mint a menaszonyos háznál szokásos, hogy együtt örüljünk völgyényünknek, a Krisztusnak. — A meghívók Debrecen város egész társadalmához elmentek, melyek az ünnepély sikerében való közremunkálásra szólítják fel azt s az érdeklődésből az látszik, hogy Debrecen valóban ünnepének fogja azokat a napokat tekinteni.”

— Hagyjuk ezt most! Még rám fogsz unni az esküvő előtt, ha amnyit csókolgatsz. Hagyjunk akkorára is valamit. És most beszéljünk okosan. Vagyis inkább csak próbáljunk okosan beszélni, mert veled nehezen megy.

— Helyes, hát beszéljünk okosan, de úgy, hogy előbb az ölembe ülj, azután úgy majd beszélhetünk.

— Nem, Te is ott maradsz a széken és én is itt maradok ülve.

— Te nem szeretsz engem.

— Ugyan, Géza, ne gyerekeskedj! Elég is volt már a csókból és a mama is minden percben bejöhethet.

— Hisz a mama tudja, hogy mi szeretjük egymást?

— Azaz, hogy ő azt tudja, hogy én szeretlek, de azt nem hiszi, hogy te igazán szeretsz. S főleg nem hiszi, hogy el akarsz venni. S van is rá némi alapja.

— Ugyan mi?

— Először is, hogy két év óta halogatód az esküvőt, másodsor, hogy az anyagi dolgaidat is, mintha csak készakarva nem akarnád rendbehozni, hogy mintegy arra foghasd a huzódózásoadat.

— De édes, hiszen nekem egy vágyam van, hogy te az én kis feleségem légy. Meghalnék nélküled, az élet csak veled élet nekem.

De vágyát, kíváncsiságát ki is kell aztán elégiteni. Nem szabad többet megtörténni, hogy egy előadó dispoziációjától tétessék függővé az ünnepély sikere. — A Prot. Irodalmi Társaságnak például gondoskodni kell nyilvános, a közönség számára rendezendő gyűlés tartásáról, helyiségünk lesz e célra nemcsak egy. Helybeli lelkészeinknek meg kell ragadni az alkalmat, hogy kiválóbb szónokainkat templomban vagy máshol közönségünkkel megismertessék. Kiss Ferenc talentumos rendezésében a belmissziói kurzus feltétlen sikerülni fog. Régen hangsúlyozzuk azonban, hogy ilyen összejövetelek alkalmával a protestáns tudománynak sem szabad hiányozni. Hogy mennyi új eszmével gazdagodva lehetne ilyen alkalmakról egyeseket elbocsátani, az el sem képzelhető. — A teol. tudományok egy-egy ágát felvéve, mindig pótolhatók volnának az új ismeretek. A Prot. Szemle újabb, ilyen irányu törekvését szintén elismeréssel említjük fel.

Debrecenben, az egyetemi városban, ahol oly sok kiválóságunk figyelme fog reánk irányulni, szeretném a protestantizmust nagyon feltüntetni. Ne iskolás bölcseségeken ragódjunk, hanem nagy igazságok felőli szabad meggyőződéseket hallgassunk meg és tiszteljük; ne a különválást, hanem egymás kölcsönös szeretetét és épülését munkáljuk. Fürösszük meg lelkiünket a multak emlékeiben, lelkesedjünk együttes munkára s egy szelb jövődö megteremtésére. A küzdelem sikere, a végleges diadal csak a protestantizmusé lehet. Üdvözlét a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak, üdvözlét az Országos Református Lelkészi Egyesületnek, üdvözlét az Országos Református Tanító Egyesületnek és mindazoknak, akik e célból Debrecenbe jönnek.”

A cikk megemlíti még, hogy az idő alkalmasnak látszik az Országos Protestáns

— Frázis ez, édes Géza, mind! Hiszen még én is, aki pedig százszor jobban, nemezebben, tisztábban s nemcsak az érzékeimmel, de a lelkemmel s minden érzésemmel szeretem magat, még én is meg tudnék élni magánélkül, ha úgy kellene lenni.

— Maga ugyan szépen megmondja nekem az igazat!

— Magat is mindig csak arra kértem, hogy az igazat mondja meg. Már pedig, amit én mondtam: az igazság. Szeretem magat s a magáé leszek, mert a szívemre hallgatok; ha az eszemre hallgatnék, gondolkoznám felette. Mert én jól ismerem ám, a maga egész léha, könnyelmű természetét. Igaz érzései alig vannak, csak hangulatai; a szive jó ugyan, de azért hangulatai kedvéért szívtelenséget is hajlandó elkövetni, ha magának az jól esik. Tehetsége is van, nagy író is lehetne, de sohse lesz, mert elaprózta a tehetségét s mert nincs kitartása semmiféle komoly munkára; tud is eleget, pedig nem tanult semmit, de jó esze van, hát ragadt rá minden; dolgozik is eleget, pedig jóformán egész nap lustalkodik, vagy itt ül a szoknyámon. — szóval tele van, kedves író barátom, hibákkal, egy csomó szeretetre nem méltó vonással és hiába, én mégis csak szeretem. S azt hiszem, az a nagyobb szerelem, ha az ember valakit a hibái dacára is szeret; az a kisebb, ha vala-

Kénytelen meghajolni mindenki a

HRABÉCZY

gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő gyár
(Debreczen, Széchenyi-utca 42.)

munkájának tökéletessége előtt.

Nőnevelési Egyesület megalakítására és arra, hogy a magyar protestáns felekezeti egységeiket dokumentálják.

Kétségtelen, hogy ez ünnep a magyar kálvinizmus, a protestantizmus diadalmas, szép ünnepéje lesz s abban Debrecen város egész társadalma részt vesz.

Debreczen bányatulajdonos

Magoss György dr. a miskolci tárgyalásokról

A fejlődő magyar városok egyik legnagyobb problémája a burkolás kérdése, amelynek megoldása sok gondot ad a városok vezetőinek. Különösen nagyjelentőségű kérdés ez Debreczenben, ahol burkolat ezidőszerint tulajdonképpen még nincs is, csupán egyes utcáfoltokat takarnak igen vegyes anyagu és formájú burkolatok. Ismeretes, hogy a közgyűlés 5.000.000 koronát állított be utcaburkolási célokra nagy programjába.

Ilyen nagy összegű burkolati munkák elvégzése állván a tanács előtt, már most gondoskodnia kell arról, hogy jó burkolási és olcsó anyag álljon annak idején rendelkezésre, miután a város minden utcáját aszfalttal burkolni most még nem lehet.

Jó és olcsó burkolási anyag beszerzésének lehetőségét célozza Miskolc város vezetőségének az a mozgalma, hogy a nagyobb magyar városok létesítsenek egy részvénytársaságot, amely kőbányákat szerezne meg és azok kitermelésével gondoskodnék a városok burkolási anyagának szállításáról. A mozgalom különösen a nagy alföldi városokat érinti.

Az előzetes tárgyalások során már több ajánlat érkezett is a városokhoz, amelyek közül három, Debreczen, Szeged és Miskolc már érdemleges tárgyalásokat folytattak. A tárgyaláson a legkitűnőbb s a mai trahitnál sokkal jobb burkolási anyagul szolgáló bazaltkőbányákról volt szó, amelyek részben már föl vannak tárva és üzemben vannak, részben még feltáratlanok.

A bányavásárlás ügyében csütörtökön délelőtt tizenegy órakor Miskolcon a város házában értekezlet volt, amelyen Debreczen részéről Magoss György dr. főügyész és Borsos József h. főmérnök, Szegedről Bokor Pál h. polgármester, Thuróczy Mihály dr. fő-

ügyész és Tóth Mihály főmérnök, Miskolc részéről Nagy Ferenc dr. polgármester, Halmai Béla dr., Hodobay Sándor dr., Szűcs Sándor, Pazár István és Silbiger Bertalan vettek részt. Nagy Ferenc polgármester ismertette a beérkezett 12 ajánlatot s azután a kikiüldöttek megtekintették a koriáti, kissebesi, fülek-csábrági, somoskő-ujfalusi várgedei bazaltbányákat, ma pedig ugyane vidéken még feltáratlan bányaterületeket.

A bányavásárlásnak okairól munkatársunk ma kérdést intézett Magoss György dr. főügyészhez, aki a miskolci tárgyaláson részt vett és aki a következőket mondta:

— A vásárlást szükségessé teszi az, hogy igen nagy mennyiségű kőre van szükségünk, másrészt, hogy a kőbányák ma, ha sűrűsönn kell nagyobb mennyiségű kő, termelni nem tudnak kellő mennyiséget, végül: mert így kedvezményesebb áron tudjuk beszerezni a trahitnál jobb bazaltkővet. Eddig csak három város: mi, Szeged és Miskolc vettünk részt a tárgyalásokon, de abban egyeztünk meg, hogy több alföldi várost hívunk föl a részvételre. — De ha több nem is jelentkeznék, ez a három város is elintézheti részvénytársasági formában a dolgot. Minden attól függ: milyen áron tudjuk megszerezni a bányákat, mennyi lesz az üzemből, mennyibe kerül a berendezés, milyenek lesznek a szállítási viszonyok. Ha azt látjuk, hogy előnyt érhetünk el a mai vállalati beszerzéssel szemben, megcsináljuk. A szállítási viszonyokat föltétlenül javítanánk a debreczen—miskolci vasut megléte.

Magoss György dr. főügyész elmondta még, hogy több városi üzemet is megtekintettek Miskolcon. Így a város több mint félmillió koronával létesített gépezetű téglagyárat, amely tavaly deficitelt zárta mérlegét, de az idén már haszonnal bíztat. A gyár napi teljesítményképesége 40.000 téglát. Miskolc a fogyasztás szempontjából kedvezőbb helyzetben van, mert ott magánépítkezés is folyik, anyag szempontjából azonban Debreczen van előnyösebb helyzetben, mert itt jobb a téglanyag.

Megtekintették a szemétegető telepet, a mely igen hasznos vállalatnak és egészségügyi intézménynek bizonyult. Megnézték az állami konyhakereseti telepet, amelynek holdjáért az állam 60 korona évi bért fizet s a termékeket a város értékesíti.

A bányavásárlásról megjegyezte még a főügyész, hogy abban most még az adatok beszerzése folyik és konkrét tervet csak ezek beérkezése után készítenek.

kinek nem látják a hibáit s azért szerettük, mert hibátlannak tartjuk. Ez az utóbbi inkább önzés, mint szerelem. No, én téged, édes kis lustám, édes kis haszontalanom egyáltalán nem tartalak hibátlannak. Hanem, tudom istenem, megjavítalak, legyek csak a feleséged! Boldogan fogunk élni, de amellet komolyan, okosan. El fogod érni azokat a felsőes célokat, melyekről annyiszor beszéltél nekem rajongva. Az leszel, híres, nagy író, nem engedem, hogy ne légy azzá.

— A muzsám, az istennőm, mindenem leszel. A megmentőm; mert nélküled elzülnek, rongy tucatiró maradnék...

S ez után a beszélgetés után Major ur kezdett is komolyan foglalkozni a nősülés tervével. Két egész napon át. Harmadnapra azonban alább hagyott a szerelmi láza és aminthogy a novellahőseivel szokta gyakoroltatni, ő is pert indított a szive ellen az esze nevében.

— Talán nem is igazi szerelem ez? Hátha csak vágy, szeszély vagy önzés? Hátha csak azért akarnám elvenni, mert elhiszem neki, hogy ő mellette nagy dolgokat tudnék alkotni? Nem, nem, aljasság lenne ilyen érdekből elvenni. Ki kell előbb magam próbálnom: önzetlenül szeretem-e?

Melesleg pedig, vagy talán főképen, az fött a fejében, hogy erre az ő bizonytalan keresetere nagyon bajos megnősi. Elvégre a

háztartáshoz, családfenntartáshoz rendes bevételek kellenének, neki pedig, ha tud írni és el tudja adni a dolgát: van pénze; ha nem tud írni, vagy ha nem tudja elhelyezni a dolgait: hát nincs pénze. Ilyen pénzügyi viszonyok mellé, feleség is csak olyan illelnek: aki ma van, holnap nincs.

Szóval, Géza ur szépen prolongálta magának a megkerési terminust. Sőt még azt is elhatározta, hogy egy darabig kerülni fogja Etelkát, hogy azután annál biztosabban tudja megítélni érzelmei őszinteségét.

Mert egy szép leány közelsége — ez volt elmés és reá nézve igen előnyös filozofálásának a végeredménye — mindig befolyásolja az ember érzelmeinek őszinte megnyilatkozását. Neki pedig most őszinte megnyilatkozásra van szüksége, mert ettől függ az egész jövője. Tessék tőle távol maradni és mégis szeretni. Ez lesz az igazi szerelem próbája.

Vagy két hónapig felé se nézett s mikor véletlenül mégis találkoztak, elő se hozta azt, amiről utóljára beszélgettek. Igen szellemsen csevegett a jó ur, valami szenzációs új regényéről Karin Michaelisnek. A leány pedig sokkal büszkébb volt, semhogy újra kinalgatta volna magát. Uralkodott szégyenén, elkeseredésén és igyekezett magát vidámnak mutatni, mint akinek oka se lenne szomorúságra. Major ur pedig ezt a viceletét odamagyarázta, hogy úgy látszik, nem is szereti,

A debreczeni főiskola utolsó évkönyve

Nem hattyudal — jövőbezengő induló...

Most hagyta el a sajtót a debreceni református kollégium akadémiai tanszakainak az 1913—14. évről szóló évkönyve. A testes kötet a harminchatodik évfolyamát éri, de harminchetedik évfolyama már nem fog megjelenni, mert jövő iskolai év eredményeit már az első egyetemi évkönyv fogja feltüntetni.

A 268 oldalra terjedő hatalmas kötet azonban mintha csak a terjedelmével is tiltakozni akarna az ellen a gondolat ellen, hogy az akadémia élete lezárul. Nem, csak egy új és magasabbrendű életet kezd a három fakultás, amelyeknek tehát nem hattyudala, de jövőbe zengő indulója ez az évkönyv.

Az átalakulás hangulatának ünnepélyesége végigvonul az évkönyvön. Dr. Kun Béla, az utolsó akadémiai igazgató mélyen járó, méltóságos lendületű rektori székfoglalója, az „Egyház és egyetem” című kiváló studiuma nyitja meg a kötetet. Utána következik Kiss Ferenc teológiai akadémiai tanárnak a Nagytemplomban mondott évmegnyitó imája, majd a rektor üdvözlő-beszédét és Baltazár Dezső dr. püspöknek válaszáat adja az évkönyv.

A tiszántuli egyházkerület országos híri, tudós püspökének több beszéde disziti még az évkönyvet. Helyet foglal benne a reformáció emlékünnepén mondott nagyszabásu egyházi beszéde, az egyházkerületi közgyűlésen elmondott bucsuztató beszéde és még néhány kisebb beszéd. Egyik értékes dolgozata az évkönyvnek Kiss Ferenc professzor székfoglaló értekezése. Bö tartalommal adja a könyv az év történetét, amelynek a főiskolával kapcsolatos momentumait külön kiemeli.

Beszámol az évkönyv a debreceni egyetem ügyének állásáról is kimerítő részletességgel. Majd számot ad a főiskola intézményeiről.

A statisztikai adatokból megtudjuk, hogy 118 hittanhallgatója, 135 joghallgatója és 32 bölcsészethallgatója volt az akadémianak.

nem is szerette őt soha ez a leány, mert különben fájna neki, hogy kerüli őt, de még csak nem is kérdezi, hogy miért nem jön feléje? Sőt, mikor elváltunk, kacagva kiáltja utána:

— A soha viszontnemlátásra, édes Major ur!

És pár hét múlva megkapta az eljegyzési kártyát:

— Müller Etelkát, özvegy Müller Antalné, cs. és kir. 12-es huszárörnagy özvegyének leányát eljegyezte daruvári Daruváry Tibor cs. és kir. kamarás, miniszteri osztálytanácsos...

Major ur határtalanul dühös lett! Hát az a haszontalan leány csak ennyire szerette őt? Hogy az első emberhez hozzáment, aki megkérte? No persze, bizonyára gazdag a kamarás ur. Igazán gyalázat! Irt is neki hirtelen haragjában egy levelet:

— Maga is csak olyan, mint a többi. Megbizhatatlan, könnyelmű. Én majd meghaltam magáért s maga csak játszott velem. Persze, ha az én feleségem lett volna, sohse lett volna méltóságos asszony? Félt a szegénységtől s ezért megölte mindkettőnk életét...

Etelka csak ennyit válaszolt a levélre:

— Mindkettőnk élete felől nyugodt vagyok! Én szerettem magát, de akit az ember megutál, azt nem szeretheti többé. Maga pedig sohse szeretett. Egész nyugodt vagyok

Szt. Lukács-fürdői **Kristály** forrás **ásványviz**

a világ elterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczen főraktár **KOZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

Egy volt debreczeni huszártiszt tűzkatasztrófája

Geréb Tibor összeégett a légyotton

Egy volt debreczeni honvédszárművész borzalmas és titokzatos haláláról tudósít fővárosi munkatársunk. Ez a huszártiszt Geréb Tibor honvédszárművész, akit ez év májusában nevezett ki a királyi századosná. Geréb Tibor ezelőtt a debreczeni 2. számú huszárezrednél szolgált, de másfél év óta létszám felett vezetik, amióta Budapesten, a honvéd központi táviróiskola tanárává nevezték ki. A daliás huszárszázados a fővárosi társaságok hamar megszerették. Kedves tagja lett azoknak a helyeknek, ahol a katonatisztek megfordulnak.

Közel másfél év óta gyöngéd kötelékek fűzték a huszártisztot egy hölgyhöz, akivel a Mária-utca 21. számú házban szokott találkozni. Az ismeretlen hölgy sűrűn lefátyolozva jött és sietve surrant be a kapubírártól jobbra eső ajtón.

Június 28-án délután Geréb öt órakor megjött, uzsonnát terített fel az asztalra és fél hat órakor megérkezett a hölgy is.

Geréb Tibor le akarta emelni az égő borszeszlámpát a függőről. A kapitány nem volt óvatos és a lámpa alsó része, miközben Geréb az asztalra akarta tenni, elvált az égőtől és leesett egy nádfonatu kerti asztalkára, amely a szoba közepén állott. Ebben a pillanatban lángot fogott a borszesz s hiába igyekezett a százados elfojtani a tüzet, az égő borszesz szétfolyt a szobában és előntötte Geréb Tibor testét is.

A huszártiszt, nagy fájdalmai ellenére, először a tüzet akarta eloltani. Szőnyegekkel, ágyneművel igyekezett elfojtani a lángokat, de mire ez megtörtént, a szerencsétlen katonatiszt már egész felső testén borzalmas égési sebeket szenvedett.

A szobából a nyitott ablakon át kiáradó füstre figyelmessé lettek a szemközti levő ház erkélyén tartózkodó emberek. Az utca egy perc alatt tele volt emberrel. Egyesek a tüzoltókat akarták kihívni, de maga Geréb Tibor kiáltotta ki az utcára, hogy már nincs baj, a tüzet eloltotta. Lovagiassága nem engedte meg, hogy az általános kaoszban megtudják, hogy a hölgyismerőse volt együtt.

mindkettőnk becses egészségét illetően. S ami fő: remélem, hogy boldog leszek, mert a vőlegényem férfi, nem olyan lágy, pipogya, semmi ember, mint az a valaki, aki valaha ideálom, királyom, istenem volt és akiről kiírták, hogy csak verseket meg novellákat firkáló gyerekember, akit nem is lett volna szabad egy percig se komolyan venni...

Hát bizony a kamarás ur egészen más ember volt, mint a költő ur. Kimért, komoly, előkelő ur, aki egyelőre a kézcsofnál maradt. Minek siessen? A nő ugyanis az övé lesz, telekönyvi, illetve anyakönyvi tulajdona, akivel tehet, amit akar. Hát nem kell mohóskodni. És Etelka, ha már egyébként nem is, ezért is nagyon hálás volt iránta. De egyébként is. Főleg azért, hogy megbosszulhatta vele magát. Oh, ez nagy gyönyör volt. A lelke kétségbeesetten vergődött a halálos sebben, de mindig dacosan kiegyenesedett arra a gondolatra, hogy megbosszulta magát azon a hitvány emberen.

Különösen a mama volt boldog:

— Ez már csak más ember, mint az a kócos firkász, akinek alig van betevő falatja.

— Bizony más, — mondja a lány szomorúan.

— Ezt már inkább lehet szeretni.

— Majd megpróbálom.

— Még nem szereted? Hiszen olyan aranyos ember!

Mire a tűzveszedelem elmúlt, a huszártiszt kapitány összerokkadt borzalmas fájdalmai között. Égett sebeit, nagy fájdalmát olajjal akarta csillapítani, de olaj nem volt a háznál. — Erre Geréb felkapott egy üveget, amelyben karbololdat volt s egész tartalmát a sebhelyre öntötte. A szerencsétlen huszártiszt kétségbeesésében nem tudta, hogy a karbololdat még fokozza fájdalmait, és még jobban összeégeti testét. De ekkor már késő volt. Barátnője elájult a rettenetes szerencsétlenség láttára s az üres lakásban nem tudtak magukon segíteni. Végül is a kapitány bérkocsit hozatott és a hölgygel együtt az Üllői-úti I. számú sebészeti klinikára ment. Az orvosok nyomban konziliumot tartottak és megállapították, hogy a szerencsétlen kapitány harmadfokú égési sebeket szenvedett. Hasa, a melle és a gyomra teljesen összeégett s az orvosok már az első percben megállapították, hogy Geréb Tibor nem lehet segíteni.

A klinikáról elküldötték a szemben lakó szülőkhez. Azóta a kétségbeesett család állandóan a huszárszázados betegágyánál időzött, aki csak nagy ritkán tért eszmélethez. Ilyenkor egyre ezt hangoztatta:

— Szegény Erzsikém, bocsáss meg...

Más kívánsága nem is volt, minthogy barátnőjét, aki szemtanúja volt a borzalmas balesetnek, hívják el hozzá. Családja ezt meg is tette és a szerelmesek megható bucsút vettek egymástól.

Julius ötödikén, vasárnap délután beállott az agónia és délután öt órakor Geréb Tibor meghalt.

A család tragédiája azonban a fiuk elvesztésével még nem teljes. A haláltusánál ott állt Geréb Tibor ágyánál az édesanyja is, aki a halálhír hallatára, szélhűdést kapott. Az uriaszonyt a klinikán nyomban ápolás alá vették s most súlyos betegen fekszik az Üllői-úti lakásán.

Közben a család és a honvéd ténparancsnokság között megállapodás jött létre, hogy Geréb Tibor tragédiáját titokban tartják, a halálról senkit sem értesítenek és a család kifejezett óhajára a huszárszázados megillető katonai gyászkondukt is elmarad. Szerdán délután négy órakor teljes csendben, csupán a családtagok részvételével a farkasréti temetőben végre is ment a temetés. Az a hölgy, aki szemtanúja volt Geréb szerencsétlenségének, az izgalom következtében súlyos idegbajt kapott s most szanatóriumban ápolják. A temetésen azonban minden áron részt akart venni s minthogy a családnak sem

— Még nem szeretem! Még csak azt a másikat gyűlölöm.

— Milyen komisz az a másik. Még csak el se jött gratulálni.

— No hiszen, csak az kellene!

S mégis eljött. A leányt magát találta.

— Látnom kellett. Meghalok maga nélkül. Legyen a feleségem!

Egy pillanatig, mintha tévovázott volna a leány, mintha büszkeségét, bosszuvágyát, mindent megejtett volna régi szerelmesének ez a kérés hangja. De csak egy pillanatig.

Hamar világosan látott s emberfeletti erővel uralkodva magán, mosolyogva mondta:

— Jó színész veszett el magában. Csak én nem vagyok jó publikum. Reám nem hat a komédiázása! No, de legalább magát megnyugtatta vele, hogy gentlemanleik járt el velem szemben. Ez is valami. És most nyugodtan hazamehet. Ne féljen tőle, hogy még magához találkozik menni. Mi többé az életben nem fogjuk egymást látni. Ha fog rólam egy pár bus, hangulatos szép verset írni, jót fogok rajtuk mulatni...

S mikor elment Géza ur, a leány lerogyott a dívánra, s mikor az anyja hazajött, még akkor is ott találta zokogva.

Hanem azért Daruvárné lett! Mert a bosszu, még a szerelemnél is édesebb...

volt ellene kifogása, egy orvos és az ápoló kíséretében jelen volt Geréb Tibor végtisztességén.

Hartwig orosz követ halála

Szerbia vesztesége

A Magyar Távirati Iroda jelenti Belgrádból: Autentikus közlések szerint Hartwig orosz követ halála a következő körülmények között történt:

Tegnap este fél 8 órakor Hartwig telefonon felhívta az osztrák-magyar követséget és megkérdezte, vajon az este folyamán tehetne-e látogatást Giesl követnél? Giesl követ, aki személyesen ment a telefonhoz, azt válaszolta, hogy Hartwig látogatását szívesen fogadja mindenkor. Hartwig erre kijelentette, hogy 9 órakor fog jönni. Tényleg pár perccel 9 óra után kocsin az osztrák-magyar követségre érkezett, ahol Giesl báró dolgozószobájában fogadta.

Hartwig közölte Giesl követtel, hogy azért jött, hogy a leghatározottabban megcáfolja azokat az elterjedt híreszteléseket, melyek szerint Ferenc Ferdinánd főherceg elhunyt alkalmából a gyászintenzitáratoknál állítólag inkorrekt magatartást tanúsított. — Elmondta, hogy teljesen valótlan, hogy ő az illető napon lakomát adott. Az osztrák-magyar követség katolikus kápolnájában tartott gyászintenzitáraton teljes disztyenruhában jelent meg, a Ferenc József-rend nagy keresztjének szalagjával, amelyet mindig különös büszkeséggel visel. Az orosz követségben a lobogót félárbócra eresztették. Végül még külön kérdezősködött Michott belga követnél, hogy mennyi ideig maradjanak a zászlók félárbócon, mire Michott azt felelte, hogy a gyászünnepségek befejeztével a hivatalos gyász is végetértnek tekintendő. Giesl követ Hartwig e közléseit azzal a hozzáadással vette tudomásul, hogy azzal a legnagyobb mértékben meg van elégedve.

A két diplomata ezután magántermészetű társalgásba kezdett, melynek folyamán Hartwig elmondta, hogy a legutóbbi időben nem valami jól érezte magát és hogy már vasárnap elutazik Nauheimba, hogy ott kezeltesse magát. Azért halasztotta eddig az elutazást, hogy még Péter király holnapni envenapja alkalmából részt vehessen a hivatalos ünnepségeken. Hirtelen jobb kezével a szívéhez kapott ekkor Hartwig és felkiáltott:

— Ach, majd lecsuklott a feje. Giesl eleinte azt hitte, hogy Hartwig csak egy gesztust csinált, mikor azonban látta, hogy Hartwig mozdulatlan marad, Giesl felugrott, hogy föl-emelje Hartwigot, aki közben lecsuszott a dívánról. Azonnal odahívta Giesl szolgáját és feleségét, aki az első emeleten tartózkodott, intézkedett, hogy azonnal hívjanak három orvost és hogy Hartwig követ kocsija rögtön siessen az orosz követségre és értesítse az orosz követ leányát.

Időközben Giesl báróné a szolgaszemélyzet segítségével azon fáradozott, hogy Hartwigot eszméletre keltsen, jeges és éteres borogatásokat rakatott reá, üteteit dörzsölte, fejét és mellét vízzel fecskendezte be. Abban a pillanatban, mikor az odahívott orvosok közül az első, Ribnikar Slobodan dr. odaérkezett, Simonovics dr. és Nikolics dr. orvosok min-

Kézimunkák és hozzávaló anyagok KRAUSZ GYULA KÉZIMUNKÁSZLETÉBEN KOSSUTH-U. 3.

den élesztési kísérlete teljesen hiábavalónak bizonyult. Hartwig anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, este 9 óra 25 perckor meghalt. Hartwig leánya már halva találta az atyját.

Giesl báróné azonnal a halál megállapítása után ortodox szokás szerint halotti gyertyát gyújtott és egy kis ortodox Istenanyaképet tett a halott mellé. Miután még egy szerb rendőrbiztos felvette a tényállási jegyzőkönyvet, átvitték Hartwig holttestét egy hordágyon az orosz követség épületébe.

Hartwig követnek ezidőszereint Konstantinápolyban tartózkodó feleségét, valamint Péter királyt, Sándor trónörökösöt és Pasics miniszterelnököt, valamint az orosz kormányt haladéktalanul értesítették Hartwig követ elhunytáról.

A választójog és a munkakönyv

A kereskedelemügyi miniszter rendelete a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. évi XIV. t.-c. 53. §-ának rendelkezései szerint a kereskedelemügyi miniszter felhatalmazást nyert, hogy az iparossegédek és a gyári munkások munkakönyvének kiállítását a belügyminiszterrel egyetértőleg úgy szabályozza, hogy az a választói jog megállapításához szükséges személyi adatokat is tartalmazza. A kereskedelemügyi miniszter ezt a rendeletet 5564—1914. sz. alatt most adatta ki s az érdekeltekkel leendő közlés végett megküldte a kereskedelmi- és iparkamarának.

A rendelet külön-külön fejezetekben intézkedik az új munkakönyv tartalmi módosítása, a választói jogosultságra vonatkozó adatok feljegyzése, az iparhatóságok által vezetendő lajstromok, végül a munkaadó és alkalmazottja közötti viszony megváltoztatásának bejelentési kötelezettsége tekintetében, záradékában pedig elrendeli, hogy a jövőben kizárólag csak az adott mintáknak megfelelő munkakönyvek lesznek kiadhatók.

Az eddigi mintának megfelelő és már kiadott munkakönyvek helyett az új mintának megfelelő munkakönyvek csakis az illető munkakönyv tulajdonosa kívánságára lesznek kiadandók.

Ez esetben az eddigi mintának megfelelő munkakönyvek alkalmas módon eszközölt érvénytelenítés mellett az illető munkakönyv tulajdonosok birtokában hagyandók.

Ttkintettel arra, hogy a jelenleg érvényben levő munkakönyvekkel való kicserélése a választói jog igazolhatása szempontjából a munkás-osztályra tekintélyes könnyítést jelent, a kereskedelmi- és iparkamara ezúton is felhívja az érdekelteket munkásosztály figyelmét a cseré eszközésének révén származó becses előnyökre.

A kamara az érdekelteket hatóságokkal teljes szövegében közölte a fontos újításokat tartalmazó rendeletet ama felhívása kapcsán, hogy a rendelet intézkedéseinek már most a képviselő választásokat megelőző készülődések idejében érvényt szerezni igyekezzenek. A rendelet teljes szövegében a kamara hirdető tábláján az érdeklődők által a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthető.

„Henneberg-selyem“

csakis ezt vegyen fekete, fehér és színes K 1.35-től méterenként blousok és felöltőkre. Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag mintaválasztékot postafordulattal küldünk.

G. Henneberg, a németcsászárnő udvari szállítója **Zürich.**

Fióküzlet: Arany János-utca 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCA 63. SZÁM.**

Telefon: Fióküzlet 732. Főüzlet 11-57.

Pósa Lajos

1850—1914.

Jubileum — fél halál, hallottam valamikor egy nagyon okos embertől, és ez a mondas kelleténél is jobban talál a magyar írókra és költőkre.

Mikszáth Kálmán az országos pompát, az igazán lelkes ünneplést csak néhány héttel élte túl, Pósa Lajosnak június 7-én hódolt az irodalmi világ és a fővárosi gyermekesereg s íme, egy hónappal később már halott.

E gyászszobákban van valami felemelő, valami költőileg szép. Mikszáth is, Pósa is eljuttattak irodalmi pályájuk csúcspontjára, a dicsőség, a hírnév magaslatára, ahonnan rájuk nézve már nem volt emelkedés, ahonnan csak a lassu hanyatlás, a betegséggel sújtott öregség, egy változott izlésű és talán őket meg sem értő kor felé vitte volna utjuk.

Mégis csak legszebb halál a dicsőség Hóreb hegyéről eltűnni, miután az ember végig tekintett a boldogságnak egész ígért-földjén.

Pósa halála nem rázkódtatja meg az irodalmi világot, mert abban nem vitt vezerséget, még csak nem is vágyott a vezéri tisztre. Az irodalmi hadakozás széles útja helyett egy kis gyalogösvényt választott magának, amelyen a magyar paraszt ember lassúságával ballagott, de amelynek két széléről leszakított minden elébe kerülő virágot. Mind csupa egyszerű mezei virágot, vadrózsát, ibolyát, nefelejtset, árvalányhaját.

Pósa a legtermészetesebb érzéseket zengette: hazaszeretet, az anya iránti rajongást, a természetben való gyönyörködést. Zengte pedig azon a romlatlan magyar nyelven, amely magából a népköltészetből is eléggé gazdagon árad, de amelyet igazán költői szépségekkel Petőfi és Arany csiszoltak ki. Mesét mondani pedig egyenest a néptől tanult. Pósa a szó legszorosabb értelmében naiv költő. Lelkének gyermekdedségét, érzéseinek tisztaságát, játékos kedvét megőrizte költői pályája végéig, amely éppen ezért nem is mutat emelkedést.

Meg vagyok győződve, hogy a gyermeknek szánt költeményeit éppen oly örömet hallgatta, mint írta, hogy éppen oly könnyen hevült a hazáért és lobbant haragra a haza ellenségei ellen, mint gyermekolvasóinak ezrei. s játszani is csak úgy szeretett, mint a gyermek, csak hogy nem fakatonákkal, bádoggardokkal, hanem szépen zengő szavakkal, csengő-bongó rimekkel.

Kicsiny volt a műfaja, de azt nagy szeretettel és odaadással művelte. Öszintesége, a maga költői hivatásának az átérzése, a maga költői mesterségének a megbecsülése nem is maradt hatás nélkül. Ezek meg ezek csükktek mesemondó ajkán, légió meg légió gyermek lelkesedett vele hazáért, szabadságért, magyarságért.

Hatását még inkább mutatja, hogy iskolát teremtett, nem egy pár évig tartó, hanem folyton erősödő és gyarapodó iskolát. Pósa nyomán gyermekvers-írók, irodalmi mesemondók egész rajszámra vonultak föl; *Móra Istvánok, Lőrinczy Györgyök, Gyökössy Endrék,* az az író- és költő-sereg, amely már nem is fért meg egy táborban, hanem az *En Ujságom* zászlajától elszakadva, a *Jó pajtás* lobogója alatt vitézkedik.

Költői dicsőségével bizonyára fölér ma-

gyarosító érdeme. Az újabb két évtizedben, főképp a millenium óta nevelkedő iskolás gyerekek százezrei nemcsak lelkesedni tanultak Pósatól, hanem jórészt, kivált a fővárosi zagyva beszédű gyermekei és a nemzetiségi vidékeken felállított állami iskolák idegen anyanyelvű növendékei magyarul is sokat tanultak Pósatól.

Magát az elhunytat az irodalom igaz részvétellel gyászolhatja, érdemeit pedig a magyar nemzet kegyeletes emlékezéssel hálálhatja.

Debrecenben, 1914. július 11.

Kardos Albert dr.,
a Csokonai-kör titkára.

Dühöng a tejhamisítás a debreczeni piacokon

Kétszázhusz tejminta hamisnak bizonyult

Másfél hónappal ezelőtt feljelentés érkezett a debreceni rendőrséghez, hogy a Simonffy-utcai és a Rákóczi-utcai teji piacokon a kufárok hihetetlen módon üzik a jól jövedelmező *tejhamisítást*. Vizzel hamisított, lefőlözött tejjel árasztják el a debreceni piacokat és vaj helyett margarint és lisztes tejfelt adnak el a fogyasztó közönségnek.

A rendőrség a feljelentés alapján szigorú razziát tartott a teji piacokon. Négy ízben vizsgálták át a két piacon a tejtermékeket s ezek a vizsgálatok megdöbbentő eredménnyel végződtek. A razziát eszközöző *Vargha Kálmán* dr. városi vegyész közel *négy-száz* esetben vett mintát az eladóknál talált gyanús tejtermékekből s a megtartott vegyvizsgálat eredménye szerint a négyszáz eset közül *kétszázhusznál* *bebizonyosodást* nyert a *hamisítás*. Ezek közül *legtöbb volt a vizzel hígított tej*, azután következik a lefőlözött tej, a margarin és a tejfel.

A rendőrség valamennyi tejhamisító ellen folyamatba tette a kihágási eljárást. A terhelteket kérlelhetetlen szigorral megbünteti a rendőrség, hogy példát statuáljon a kufárok előtt. Külön statisztikát készített a rendőrség a hamisított tej származási helyéről. A kimutatásból megállapítható, hogy a tejhamisítás terén *Balmazújváros* vezet, második helyen *Hajdusámon* áll, ezután következnek a *debreceni* tanyák.

Nem érdektelen, hogy magának *Vargha Kálmán* dr. városi vegyésznek is vizzel hamisított tejet szállítottak. Az eljárást nagyon lassan tudja a rendőrség lefolytatni, mert a termelők legtöbbje a vidéken és a tanyákon lakik s ezeken a helyeken nagy nehézségekkel jár a tárgyalásra szóló idézés kézbesítése.

— **A has puffadtsága, a szivdobogás** meg a lappangó szorulás csaknem mindig együtt jár. A természetes Ferencz József keserűvíz kitiűnő, könnyen és fájdalom nélkül ható hashajtó. Ez a gyógyító forrásvíz ezért rendkívül alkalmas az emésztő szervek szabályos működésének helyreállítására. Oser tanár, a bécsi országos közegészségi tanács elnöke, a gyomor- és bélbajok hirneves szakorvosa, nyilatkozatában kijelenti, hogy a Ferencz József vizet sokszor alkalmazta s már csekély mennyiséggel is kielégítő eredményeket ért el. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerüzletben.

Egy
hogym
melyen
gítésénél
got akad
tosabb e
oszlak m
hirtok ka
dig, hogy
arányokk
A fő
nál nem
ság fogla
a nélkül
sára ez a
A la
oszlása I

Mezőgazda
Az österm
Bányászat
Ipar
Kereskedel
Közlekedés
Kétszolg.
Véderő
Napszámos
Házi cselé
Ismeretlen

A fo
kintése m
legtöbb k
rében tal
dasággal
nyabb. B
sági jelle
jedt felfo
cáfolták
számát f
Ha egy v
desű birt
meg a m
az kötött
közvetlen
szolgáltat
nyit — te
különben

Láss
földterüle
oszlását
adatai ala
évi statis

Szántó
Kert
Rét
Szőlő
Legelő
Nádas
Erdő
Termő terület
Termékterület
Összes terület

1895
ges válto
kert, szől
ben a tö
A bir
ban:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
20
30
40
50

1914. július 12. Debrecen

Legújabb adatok a debreceni földbirtok megosztásáról.

Egy város lakosságára nézve fontos az, hogy mekkora terület áll rendelkezésére, melyen a legelsőrendű szükségleteinek kielégítésénél nélkülözhetetlen táplálkozási anyagot akadálytalanul állíthatók elő. Még fontosabb ennél az, hogy ezen birtok hogyan oszlik meg, nemcsak művelési ágak, hanem birtok kategóriák szerint is, — különösen pedig, hogy az intenzív gazdálkodás milyen arányokban nyilvánul meg.

A földbirtok megosztásának vizsgálatánál nem hagyhatjuk figyelmen kívül a lakosság foglalkozások szerinti megosztását sem, a nélkül azonban, hogy a termelés intenzitására ez alkalommal kiterjesszük.

A lakosság foglalkozások szerinti megosztása 1910-ben a következő volt:

	Kereső	Eltartott
Mezőgazdaság és kertészet	9166	13819
Az őstermelés egyéb ágai	513	1160
Bányászat	1	1
Ipar	13848	16006
Kereskedelem és hitel	3281	4204
Közlekedés	2502	5473
Közszolg. és szab. foglalk.	2648	3957
Véderő	2576	505
Napszámosok	1208	1073
Házi cselédek	3931	210
Ismeretlen fogl.	2538	4109
Összesen:	42212	50517

A foglalkozási statisztikának rövid áttekintése mindenkit arról győzhet meg, hogy a legtöbb kereső s azok eltartottjai az ipar körében találják foglalkozást, míg a mezőgazdasággal foglalkozók száma jóval alacsonyabb. Bárha Debreczen város mezőgazdasági jelleggel bír — mennyiben ez az elterjedt felfogás — azt a statisztikai adatok megcáfolják — mert az ipar a lakosság nagyobb számát fogadja be, mint a mezőgazdaság. Ha egy város és lakosságának nagy kiterjedésű birtokai vannak, ez még nem adhatja meg a mezőgazdasági jellegét, különösen ha az kötött birtok, s legnagyobb része nem áll közvetlen és intenzív művelés alatt, s nem szolgáltat annyi nyers terményt, mint amennyit — tekintve a terület kiterjedését — más körülményben szolgáltatna.

Lássuk most már Debreczen összes földterületének művelési ágak szerinti megosztását az 1913. évi műszaki helyszínelés adatai alapján, összehasonlítva azt az 1895. évi statisztikai adatokkal:

	1895-ben	1913-ban.	
Szántó	74,405 k. h.	82,326 k. h.	782,21 □-öl
Kert	255 „	615 „	919,37 „
Rét	16,010 „	7,818 „	974,10 „
Szőlő	775 „	1,816 „	306,35 „
Legelő	47,847 „	47,938 „	397,35 „
Nádas	1,002 „	192 „	343,60 „
Erdő	16,709 „	18,681 „	882,45 „
Termő terület	— „	159,388 „	1405,43 „
Terméketlen	6,415 „	6,894 „	1335,57 „
Összes terület	163,418 k. h.	166,283 k. h.	1141 □-öl

1895 óta a művelési ágakban elég lényeges változás állott elő. Emelkedett a szántó, kert, szőlő és az erdő területe, mellyel szemben a többiek csökkentek.

A birtok kategóriák megosztása 1913-ban:

Kat. hold birtokosok száma %	
0—1	2976 52.32
1—5	834 14.64
5—10	512 9.00
10—20	490 8.62
20—30	251 4.41
30—40	157 2.78
40—50	126 2.22
50—60	74 1.30
60—70	44 0.77
70—80	33 0.58
80—90	26 0.46
90—100	25 0.44
100—200	85 1.50
200—300	32 0.56
300—400	11 0.19
400—500	4 0.07
500—600	1)

Kat. hold birtokosok száma %	
600—700	1)
700—800	1) 0.07
800—900	—)
900—1000	1)
1000-en felül	4 0.07
Összesen:	5688 100%

Terület kat. holdakban és %-ban.

1007 k. h.	740,22 □-öl	—61	2.01%
2295 „	542,25 „	1,40	
3724 „	661,21 „	2,26	
7495 „	1513,05 „	4,54	
6118 „	1227,86 „	3,71	
5434 „	601,79 „	3,30	
5611 „	1329,63 „	3,40	25.66%
4087 „	522,78 „	2,48	
2822 „	998,58 „	1,71	
2468 „	842,46 „	1,50	
2210 „	183,01 „	1,34	
2344 „	1526,05 „	1,42	
11643 „	824,12 „	7,06	
7708 „	1246,93 „	4,64	
3387 „	460,14 „	2,05	
1768 „	799,30 „	1,08	
534 „	483,08 „	)	16.53%
631 „	281,51 „	)	
709 „	1005,00 „	) 1,70	
— „	— „	)	
931 „	7,80 „	)	
92058 „	1523,45 „	55,80	55.80%
Összesen:	164994 k. h.	1320,32 □-öl	100% 100%

A jogi személyek tulajdonában levő birtokok megosztása:

Város	85962 k. h.	1391,10 □-öl
Egyház	1219 „	1353,80 „
Részvénytársaságok	682 „	1056,13 „
Szövetkezetek	295 „	182,16 „
Iskolák, jót. int.	604 „	561,19 „
Kincstár	206 „	1312,41 „
Közbirtokosság	10 „	1420,50 „
Társulatok	24 „	364,48 „
M. A. V.	376 „	1321,80 „
Vízmeder hatósági rendelkezés alatt	315 „	998,70 „
Összesen:	89699 k. h.	364 □-öl

A birtok kategóriáknál kimutatott területben nem foglaltatnak benne azon birtokosok földjei, melyek földadómentesek, innen ered a különbség, mely a két kimutatásnál tapasztalható.

Az egyes birtok kategóriák által elfoglalt terület elég változatos képet tüntet fel. — Legkevesebb területtel szerepel a törpe birtok (0—5 k. h.), mely az összesnek 2.01%-át teszi ki, s ennek is legnagyobb része az udvarhoz tartozó házi kert. Városok közelében a törpe birtok nagyon jól helyet foglalhat, mert azokon megy végbe a legintenzívebb kerti gazdálkodás; itt azonban kevés a törpe birtok, melyet némileg ellensúlyoz a törpe bérlet. — Aránylag szintén kevésnek tekinthető a kis birtok (5—100 k. h-ig) ez az összes területnek 25.66%-át foglalja el, — 16.53%-al szerepel a középbirtok, melyből 1.70% esik az 500 k. holdon felüli középbirtokra, legnagyobb területet foglalnak el a 100—200 és a 200—300 holdas gazdaságok, az előbbiek a középbirtok területének 7.06%, az utóbbiak 4.64%-át teszik ki, ezek többnyire paraszt közép gazdaságok. — Feltűnően nagy területet foglal el a nagy birtok. — A négy nagy birtok összes területe 92,058 k. hold, mely az összesnek 55.80%-át teszi ki. — Ez túlnyomó mértékben kötött birtok. A jogi személyek birtok megosztásánál látható, hogy a város tulajdonát képező 85962 k. hold az összes területnek több mint 50%-át foglalja el, melynek viszont legnagyobb része legelő és erdő. Viszont pedig a művelési ágaknál látható, hogy az összes területből majdnem 50% esik a rét, legelő, erdő, nádas és terméketlen területre, melyek ennél fogva

ki vannak vonva a közvetlen termelés és intenzív művelés alól.

Dr. Kovács József, gazd. akad. tanár.

Az esküvő mint vallatási kényszer

Tolvajok a rendőrség ellen

Öt falusi tolvaj állott ma a törvényszék előtt. Egyik sem hivatásos tolvaj, az alkalom vitte rá valamennyiüket a lopásra. — A vádlottak, *Onodi Lajos*, *Onodi Lajosné*, *Szilágyi Pálné*, ifj. *Hajdu Lajos* és *Hajdu Lajosné*, akiket tizenkét rendbeli lopással vádolt az ügyészség. A vád szerint 1911. év tavaszán *Császi Gábor* szoboszlói lakostól 40 korona értékű szalonnát és buzát, *Császi Jakabtól* 20 kilogram szalonnát, *Körner Bélától* 10 mázsa buzát, *Gönczi Jánostól* 50 kiló szalonnát, *Rátkaí Ferenc*től 10 szál deszkát, *Pattermann Mihály*tól almát, birsalmát, *Csizi Gergely*től csirkéket loptak.

A mai tárgyaláson *Nagy Kálmán* dr. törvényszéki bíró elnökölt. A vádat dr. *Fereny Tibor* képviselte, a védelmet dr. *Kardos Samu* látta el.

Onodi Lajosra minden vád rábizonyult. *Onodi Lajosné* a rendőrségi jegyzőkönyv szerint minden lopásban elvállalta a bünrészeséget, de a tárgyaláson csak azt ismerte be, hogy *Szilágyinév*al négy pár csirkét loptott.

Elnök: Hát miért ismerte be a rendőrségen?

— Kérem szépen, a lányomnak volt az esküvője, mikor felcítáltak a rendőrségre és a rendőrbiztos ur azt mondta, hogy ha be nem vallom, akkor tizennégy napra lezár. — Ezért vállaltam magamra.

Szilágyi Pálné is magára vállalt a rendőrségi jegyzőkönyvben mindent, a tárgyaláson azonban csak azt ismerte be, hogy *Hajdu Lajosné*val egy-egy kötény almát, öt birsalmát és egy rossz meszelőt loptott *Pattermann*tól.

Elnök: A rendőrségen minden bevallott.

— Igen, kérem szépen, mert a *rendőr urak hátba meg mellbe vágta és fejbetűtöttek*. Azt mondtam akkor, hogy ne bántsanak, inkább mindent magamra vállaltok.

Hajdu Lajosné az almalopást vállalta magára.

Elnök: Miért mentek maguk *Pattermann* kertjébe?

— Meg akartuk kóstolni a nénémel a buzás almát.

Ifj. *Hajdu Lajos* a Köcsülly hídjáról loptott egy tölgyfa dorongot.

A törvényszék *Onodi Lajost* négy havi feleségét két napi, *Szilágyi Pálnét* tíz napi, ifj. *Hajdu Lajost* öt napi és feleségét két napi fogházra ítélte.

Aki jó kávét szeret,

használja pótlék gyanánt a „Valódi“ : Franck :-ot, — felismerhető a

„kávédaráló“

gyárjegyéről.

Mag. em. 45/26116

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

július 12.
évtizedben,
iskolás gye-
dni tanultak
város zagy-
etiségi vidé-
legen anya-
sokat tanul-
dalom igaz
pedig a ma-
ással hálál-
ert dr.,
rtitkára.
isitás
cokon
tejminta
onyult
entés ér-
hogy a Si-
repiacokon
a jól jöve-
nisított, le-
ceni piaco-
ztes tejjel
k.
pán szi-
Négy iz-
ejterméke-
ntő ered-
közlő Var-
szél négy-
knál talált
tott vegy-
száz eset
lást nyert
olt a víz-
lefőlözött
misítő el-
árást. A
megbün-
ljon a ku-
ett a rend-
elyéről. A
a tejhá-
második
vetkeznek
Vargha
zzel ha-
st nagyon
i, mert a
tanyákon
nézségek-
kézbesi-
ogás meg
g együtt-
keserűvíz
ható has-
rendkívül
lyos mű-
ár, a bé-
elnőke, a
korvosa,
encz Jó-
csékély
eket ért
n, drogé-
küzet
11-57.

Zita hercegnő.

A leendő magyar királyné.

Még nem múlt el a borzalom, mellyel a trónörökös és nejeinek, élete virágában erős szakos halállal elhunyt Hohenberg Zsófiának meggyilkolására gondolunk, a figyelmünk már is az ifjuság felé fordul, mely elfoglalja az elhunyt trónörökös helyét. Az élet nem tűr meg ürességeket a térben. Organizmusában minden helynek be kell töltenie. Így tehát érdeklődésünk most Károly Ferenc József főherceg és Zita főhercegnő felé fordul, akik most a trón közvetlen közelébe jutottak s nekik jut ki mindaz a figyelem, amelyben eddig Ferenc Ferdinándéknak volt részük.

Zita főhercegnő a jövő magyar királyné. Ez a hivatás annál is nagyobb, mert ez a cím egy olyan királynő emlékéhez kapcsolódik, aki mindörökkön mintaképe lehet a fiatal királyné és fenséges érzelmű nőnek. Eddig a nagyközönségnek kevés alkalma volt hozzá, hogy Zita főhercegnővel találkozzék. Házassága óta keveset szerepelt a nyilvánosság előtt, bár a bécsi udvar első hölgye volt. E tartózkodásra az anyai örökök kényszerítették, melyek szaporán követték egymást.

Ez különben teljesen megfelelt a kívánságainak, mert már leánykorában is kijelentette, hogy házassága első éveit teljesen az otthoni élet bensőségének akarja szentelni. Ez a kívánsága annál is inkább erősödött, mert férjében Károly főhercegen egyben szíve igazi választottját találta meg.

Már gyermekkorukban együtt játszottak Mária Terézia főhercegnő házában, aki mostoha nagyanyja volt a főhercegnek s egyben nagynénje Zita hercegnőnek. Évekkel utóbb megint Mária Terézia főhercegnő St. Jacob nevű birtokán találkoztak fajtákas vadászaton. Senki sem vette észre a főherceg érdeklődését unokanővére iránt. Még a fiatalok legközvetlenebb környezetében sem sejtették, hogy szerelmi és házassági regény lesz a pajtáskodásból. Csak 1909. nyarán, mikor Zita hercegnő elkísérte Mária Annunziata főhercegnőt Franzensbadba, tünt fel, hogy a főherceg milyen gyakran látogatja meg őket. A fiatal hercegnő, akkor még talán igazi bakfi is volt, hosszú puha sötét haját farkocsba fonva hordta s kedélyes frissességével gyakran vidította fel a komolyabb természetű Mária Annunziata főhercegnőt. Mint Károly főherceg és Zita főhercegnő is szívesen emlegetik, már akkor Franzensbadban meggyeztek abban, hogy életük útja egyesülni fog. A következő télen gyakran találkoztak udvari ünnepségeken s ilyenkor a főherceg mindig feltűnően foglalkozott Zita hercegnővel. Szinte ugyilátzott, mintha csak azt akarná megvárni, hogy a hercegnő hivatalosan is belépjen a társaságba s aztán kérőként jelentkezik majd anyjánál, a pármái hercegnőnél.

1911. tavaszán ez meg is történt. Károly főherceg, anyjának Mária Jozefa főhercegnőnek kíséretében Piemontba utazott Zita hercegnő szüleinek mesebeli szépségű birtokára s itt a királyi beleegyezésével június 13-án megtörtént az eljegyzés.

Zita főhercegnő 1892 május 9-én született, most tehát 22 éves. Eljegyzéséig a fiatal leányok egyszerű s eseménytelen életét élte. Kitiűnő anyjának gondos szeretete vette körül s családi körben — 19 gyermekkel együtt — gondos nevelésben részesült. Sokat tanult, minden tudományért és művészetért nagyon lelkesedő atyjának egyenes kívánságára történt ez, aki azt akarta, hogy ne csak fia, hanem leányai is lehetőleg sokat tudjanak s megszerezzenek minden ismeretet, ami fiatal emberek számára manapság megközelíthető. Olasz földön született, de nagyrészt a Wiener-Neustadt melletti Schwatzenau kastélyban nevelődött. Csak nevelése teljessége kedvéért vitték el időnkint Bajorországba, a zanbergi kolostorba, később pedig Wight szigetére, a benedekrendiek ottani apátságába. Ebben az apátságban két nővére viseli a rend ruháit: a csodaszép Adelheid hercegnő és a nagyon szeretetreméltó Franciska hercegnő, aki apáca létére is megtartotta vidám kedélyét. Zita főhercegnő vallásos és jámbor, mint a pármái ház minden tagja. Telve van

azonban türelmességgel minden más vallás iránt s teljesen ment mindenféle előítéllettől. Legnagyobb szenvedélye: a természet s a legnagyobb lelkesedéssel tud a birodalom hegyeinek szépségeiről beszélni. Mint a mai generáció annyi leányának és asszonyának, neki is kevés érdeke van a fényűzés, főleg pedig a túlzott toalettlukszus iránt. Végtelenül szereti a virágokat s ugyanolyan nagy barátja a madaraknak. Mikor Hetzendorfa megérkezett, nagy csodálkozásra adott okot, hogy valóságban egy egész menaszériát hozott magával. Nagyon szereti a színházat is és Károly főherceg — mióta házas ember — talán egyszer sem jelent meg nélküle a színházban. A fiatal pár társaságában gyakran jelenik meg Miksa főherceg is, Károly főherceg öccse.

Most azután Zita főhercegnő csendes és intím gyönyörűségekkel teli életében sok dolognak meg kell változnia. A főhercegnőnek bizonyára jut majd ideje, hogy elhagyja otthonának csendes szépségét, hogy látogatásokat tegyen, hogy reprezentáljon s hogy átvegye azokat a humánitárius kötelességeket, amelyek a jövő magyar királynénak osztályrészül jutnak. Mindez új kötelességeit örömmel vállalja majd magára, mint ahogy megvan az a tehetsége, hogy a kötelességeket mindig a szebbik és jobbik oldaláról nézi és fogadja. Mindenekelőtt pedig meg akarja majd osztani férje jövőre és súlyos kötelességeit, amint hogy az eddigieket is örömmel élte végig vele együtt. Mindenki emlékezik még rá, hogy Zita főhercegnő, mint igazi jó katonasszony, mint követte urát etappoként, az összes katonai állomásokon, amikor Károly főherceg egész Galiciát végigjárta. Városról-városra kísérte a főherceget s nem irtózott a fáradalmaktól. Kolomeában a főhercegi pár idillikus életet élt egy kis házában s a főhercegnőnek különösen nagy örömet okozott, hogy tyukjai — mert tyukokat tenyésztett — besétáltak a szalonba.

Bár Zita főhercegnő gondolatai és aspirációi sohasem irányultak a trónra, nevelése és képzettsége képpé teszi magas hivatására. Ehhez járul majd önálló és határozott egyénisége. Akinek alkalma volt, hogy része legyen a trónörökös nejeinek életében, az jól tudja, hogy a fiatal főhercegnő önálló, határozott és szívetreméltóan kedves egyéniség.

Vasérctelep a Hortobágyon?

Keller József igazgató nyilatkozata

„Az Est” mai esti számának közgazdasági rovatában a következő hírt közli:

„Vasérctelepeink fenyegető arányban kezdnek kimerülni és ezért mindenütt lázas buzgalommal folyik a zártkutatómunkák bejelentése. Ujabbban Debrecen város határában, a Nagyerdőn, a Hortobágyon igen gazdag gyepvasérc-előfordulásokat találtak, amelyeket a Hitelbank a hozzátartozó vállalatok közbenjárásával és neve alatt siet lefoglalni. Eddig már több száz zártkutatómunkát jelentett be és minthogy a vas szabad ásvány, vagyis nem tartozéka a földtulajdonnak, a Hitelbanknak tehát az esetleg milliókat érő kincs biztosítása évenként mindössze néhány ezer koronába kerül. A környékbeli lakosság, amely kizárólag földműveléshez és állattenyésztéshez szokott, nincs tisztában a zártkutatómunkák lefoglalásának jelentőségével és meglepő olcsó áron bocsátja áruba azokat a földterületeket, amelyek a későbbi üzemhez elengedhetetlenül szükségesek. Az ingatlanok tulajdonosai csak későn veszik észre, hogy milyen olcsón adták el földjüket, mert mint vásárló rendszerint valamilyen stromban jelentkezik és az eladó csak utólag tudja meg, hogy milyen célra adta el birtokát. Most már nagy rész biztosítva van, de ha a dolog nyilvánosságra kerül, megdrágul az üzlet és a titokban készülő tervek végrehajtása aligha fog olyan könnyen menni, mint eddig.”

A hír rendkívüli feltűnést keltett Debrecenben. A legtöbb ember hihetetlennek tartja, tájékozva azonban senki sincs a dolog felől, ami érthető is, mert ha a dolog igaz, a Magyar Általános Hitelbank titokban igyekezett tartani.

Munkatársunk ma este felkereste Keller Józsefet, a Hitelbank debreceni fiókjának főnökét, aki kérdésünkre a következő nyilatkozatot tette:

— Semmit, egyáltalában semmit sem tudok a dologról. Őszintén szólva hihetetlennek tartom. Mindenesetre kérdést fogok intézni az intézethez. A lehetőség nincs kizárva . . .

— De igazgató ur csak tudott volna felőle?

— Oh, nem. Ezt megcsinálhatták mi nélkülünk is . . .

Igy hát várni kell pár napot a titok megfejtésére. Akkor kiderül, hogy vasérc-e az, amit a Hitelbank felfedezett.

A szarajevoi merénylet

Cabrinovics vallomása

Az egyik merénylőnek, Cabrinovics vallomásának még ismeretlen része érdekes részleteket tartalmaz. Ezek szerint Bukovac Gyulaga 22 éves belgrádi gimnáziumi tanulót, boszniai katonaszökevényt kérték meg arra, hogy mutassa be őket Rimincsevics tábornoknak, a Narodna Obrana elnökének és Pribicevics őrnagynak, a Narodna Obrana titkáranak. Bukovac erre megígyezte, hogy ez lehetetlen, mert a Narodna Obrana csak Cigo (Ciganyevics) Mijo nevű főügynöke útján ad bombákat és pénzt, s egyáltalában csak Cigo útján érintkezik a felekkel.

Bukovac bemutatta Cabrinovicsot, Principet és Grabest Cigónak. Cigo feltételei a következők voltak:

Ad hat bombát, ugyanannyi revolvért, hat adag ciankált és pénzt, de kötelességük legalább hat tagból álló társulatot szervezni, amely vállalkozik a trónörökös-pár megölésére. Kikötötte Cigo, hogy a társulatban legalább egy katolikus horvát és legalább egy muzulmán kell szerepelnie, mert ezzel azt akarják demonstrálni, hogy nemcsak a szerbek, hanem a horvátok és muzulmánok is egyformán elégedetlenek a boszniai állapotokkal.

A vizsgálat eddigi adatai szerint husz közvetlen bűnrésze van a merényletnek. Ezek közül tizennyolcan és pedig:

Cabrinovics Nedjelko, Princip Gavro, Grabes Trifka, Csubrilovics Vászó, Ilic Danilo, Ilic Danilo anyja, Ilic Nikola, Krajncsevics Ivó, Krajncsevics Gyuróné, Popovics Cvetko, Pusera szerkesztő, Jovanovics Mihajlo, Palavestra Jovo, Jeftics Porko, Mumzinovics cipész, Cernagorcvics, Grabes nagybátyja és Josics Jovo már fogságban vannak. Bukovac Gyulagát és Mechmedbasics Mohamedet körözik.

Bécs, július 11. Mindama híresztelések, amelyek arról szólnak, hogy a közös minisztertanács diplomáciai lépéseket határozott el, még koraiak, miután a vizsgálat még befejezve nincsen és így a vonatkozó szükséges iratok a kormánynak rendelkezésére nem állanak. A jövő héten Berchtold gróf külügyminiszter elnöke alatt Tisza István gróf, Stürgkh gróf miniszterelnökök, a közös miniszter és Conrad vezérkari főnök részvételével ismét közös minisztertanács lesz, amelyen a Szerbiával szemben követendő eljárást, vagy esetleg a fegyveres fellépés kérdésében dönteni is fognak.

— Vas...
tus templ...
dikálni fog...
Jenő s.-lel...
kész, a Ki...
zsef lelkes...
kész, dél...
Kossuth-ut...
Jelkész, dél...
Árpád-téri...
Balogh Bé...
ban Könyv...
Boér Káro...
házban Ha...
homokkert...
tanár.

Az ág...
plomban v...
terny Lajos

— A

leányhoz.

leány, Hol...
tak Hohen...
e levélben...
ták és sze...
válasza m...
vetkező:

Ked...
Fogad...
vétetekért

— Eg...

A debrec...
ben üresed...
ra most fo...
ról jelent...
utóbb tart...
gulag Dic...
Imre karca...
ben levő a...
Elemér nag...
jos egyete...

— A b...

laktanyák...
recen váro...
rozott, hog...
védségi lak...
nem azoka...
lés tehát el...
ajánlatát, h...
ötven év m...
át, addig p...
fizetendő l...
belügymini...
a határozat...
ja, hogy a...
senyárgya...
leiratot a v...
lik s így a...

Debrecen

EGYÉ

RÉ

A Royal

RÉ

Azonk...

Kék ré...

Ipica T...

Próba s...

Egy kis...

Az imá...

Előadás...

7. ábrán...

árakkal...

méréske...

bemenet...

Hétven...

Szász il...

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 12-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban Pánczél Jenő s.-lelkész, délután Farkas János s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, 11 órakor Demeter Gyula s.-lelkész, délután Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Farkas János s.-lelkész, délután Demeter Gyula s.-lelkész, az Árpád-téri templomban délelőtt és délután Balogh Béla s.-lelkész, az ispotályi templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután Boér Károly vallásánár, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásánár.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Marteny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **A trónörökös árvája két makói kisleányhoz.** Makóról táviratozzák: Két kisleány, Hollinger Jolán és Rózsa levelet írtak Hohenberg Zsófia hercegnőnek, akinek e levélben részvétüket fejezték ki, vigasztalás és szeni-képet küldtek. A kis hercegnő válasza ma érkezett meg s a válasz a következő:

Kedves Jolán és Rózsa!

Fogadjátok őszinte köszönetemet részvéteketért és a szentképért.

Hohenberg Zsófia.

— **Egyházkerületi tanácsbíró választás.** A debreceni tiszántúli ref. egyházkerületben üresedésben levő két tanácsbírói állásra most folynak a szavazások. Mint Karcagról jelenti tudósítónk, a karcagi egyház legutóbb tartott ülésében 8 szavazatot egyhangulag Dicsőfi József debreceni és Madarász Imre karcagi lelkészekre adta, az üresedésben levő aljegyzői állásoknál pedig Soltész Elemér nagybányai lelkészre és dr. Tóth Lajos egyetemi m. tanárra.

— **A belügyminiszter megsemmisítette a laktanyák ügyében hozott határozatot.** Debrecen város közgyűlése legutóbb úgy határozott, hogy a Debrecenben emelendő honvédségi laktanyákat nem maga építi fel, hanem azokat vállalkozóval építteti. A közgyűlés tehát elfogadta a Fejér és Ritter cég amaz ajánlatát, hogy a laktanyákat a cég fölépíti, ötven év múlva a város tulajdonába engedi át, addig pedig a honvédelmi miniszter által fizetendő bértériményeket a cég kapja. A belügyminiszter ma érkezett leiratában ezt a határozatot megsemmisítette s azt óhajtja, hogy a vállalatba adás nyilvános versenyfolytatás útján történjen. A miniszteri leiratot a városházán nagy titkolózással kezelik s így annak részletei ismeretlenek.

— **Indítvány a város jövedelmeinek szaporítására.** A város tanácsához Orbán Ignác debreceni lakos főtisztviselő érdekes és megfontolásra érdemes előterjesztést nyújtott be. Előterjesztésének lényege a következő: Mondja ki a tanács, hogy a be- és kijelentő lapokat ezentul minimális díjazásért, laponként 2 fillérért bocsátja a közönség rendelkezésére. Minden be- és kijelentés alkalmával 2 lapot számítva, 1000 be- illetve kijelentés 40 koronát juttat a város pénztárának. Az előterjesztésben foglalt indítvány megvalósítása jelentékeny jövedelmi forrást jelentene a városnak, anélkül, hogy ez a polgárságnak érezhető megterhelésével járna. Figyelemmel tehát a város anyagi helyzetére, a méltánylást érdemlő indítványt behatárolt tanulmányozás tárgyává kell tenni s a jövedelmet hajtó új rendszert mielőbb életbe kell léptetni. Az előterjesztést tevő Orbán Ignác, az ötletért, amelyet Debrecennel egyidőben a többi magyar várossal is közölt, csekély jutalmat kíván, amit mindenestre meg is érdemel.

— **Dr. Szelényi Árpád kitüntetése.** Szép kitüntetés érte dr. Szelényi Árpád debreceni gyógyszerészt, a Kossuth-gyógyszertár kiváló tulajdonosát. A londoni iparművészeti és különlegességi kiállításon több gyógyszer-különlegességgel megnyerte a „grand prix“-et, a nagy arany-érmét, amiről egy diszoklevél kíséretében értesítették dr. Szelényi Árpádot. Dr. Szelényi a kiállításon a saját készítésű „Liliom tejkrém“-mel, szappannal és puderral és a Szelényi-féle hajkonzervátorral, továbbá a már is igen népszerűvé vált „Pálma“ készítményével és még néhány gyógyszer-különlegességgel vett részt. A zsiúri a kitűnő magyar gyógyszerész készítményeinek kiválóságáról a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg abban a levélben, melyben értesíti dr. Szelényit arról, hogy a nagy aranyérmével tüntették ki. Ez a kitüntetés nemcsak a debreceni gyógyszer-készítmények dicsőségét jelenti, hanem dicsősége a magyar gyógyszer-iparnak is, amelyet a világ nemzetének nagy londoni versenyében oly kitűnő eredménnyel és nagy sikerrel szerepeltetett dr. Szelényi Árpád. A szép és megérdemelt kitüntetés, mely dicsőséget szerzett a magyar névnek is, bizonyára nagy örömet fog kelteni Debrecenben is.

— **Pósa Lajos temetése.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a kerepesi-úti temető halottasházából ma délelőtt temették el Pósa Lajost. A Jókai-lepellet leborított ércoporsót kivitték a halottasház előtti térre, ahol a család tagjain kívül nagy gyászoló közönség gyűlt össze. Különösen sok gyermek jött el a temetésre. Petri Elek református lelkész végezte a szertartást, mely után a Petőfi-Társaság nevében Herczeg Ferenc, Pósa szülővárosa, Szeged nevében Weszely Ödön dr., az „En Ujságom“ nevében Gaál Mózes, a vidéki hírlapírók nevében Sas Ede, a Singer és Wolfner cég nevében pedig Farkas Pál bucsuztatta a halottat. A gyászmenet ezután a sirhoz vonult, ahol Pósa Lajost örök nyugalomra helyezték.

— **Debreceni vasutasok áthelyezése a nagyváradai üzletvezetőséghez.** A Máv. hivatalos lapjának legutóbbi száma közli az újonnan létesített nagyváradai üzletvezetőséghez kirendelt és kinevezett tisztviselők teljes névsorát. Az első osztályban 12, a második osztályban 14, a harmadik osztályban 26, a negyedik osztályban 6 és az ötödik osztályban 24 tisztviselőt neveztek ki. Az államvasutak debreceni üzletvezetőségének tisztviselői közül a következők helyezték át a nagyváradai üzletvezetőséghez: Kereszthy Béla felügyelő, Rácz Jakab és Nemes Károly osztálymérnökök, Ninger József és Neufeld Ede főellenőrök, Horváth Aladár fogalmazó, Jakabffy Pál és Turcsányi Lajos hivatalnokok. A nagyváradai üzletvezetőség augusztus 1-én kezdi meg működését.

— **Szenzáció a válópör Berlinben.** Berlinből táviratozzák: Friedlaender-Fuld, az ismert berlini szénmágnás leánya, aki a múlt évben ment feleségül az angol Milford lord egyik fiához, a npokban válókeresetet adott be férje ellen. A válás oka állítólag a férj abnormis életmódja. A fiatal férj már hosszabb idő óta Kanadában tartózkodik. Egy másik verzió szerint a fiatal asszony azért adta be a válópört, mert a férje intim összeköttetésben állt egy hamburgi színésznővel. A házastársak berlini háztartását már néhány hónap előtt feloszlatták. Az asszony most szülőinél van. Tudvalevőleg egyetlen gyermeke a Friedlaender-Fuld házaspárnak, amely Koppel titkos tanácsos és Mosse Rudolf mellett Berlin leggazdagabb milliomos családjá. Mikor a múlt évben esküvőjét tartotta az angol arisztokratával, a német és az angol főnemesség számos tagja vett részt az ünnepségen.

— **A kereskedelmi- és iparkamara és a helyi vállalkozás.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara — mint előzőleg is több alkalommal — panaszt tett a kereskedelemügyi miniszternél, hogy a máv. az egyes építési munkákat a helyi építésvállalkozás elkerülésével, tehát a helyi ipar sérelmével adja ki. Panaszát azzal a legutóbbi esettel támogatta, hogy a leégett műhelyépületek újjáépítési munkáinál, egy több százezer koronás munkánál, a helyi vállalkozók felszólítása nélkül folynak az ajánlati tárgyalások. A kereskedelemügyi miniszter 24 óra elteltével a következő távirattal válaszolt a kamara felterjesztésére:

Kereskedelmi- és iparkamara elnökségének
Debrecen.

A debreceni államvasuti műhely építkezési munkálatainak kiadása tárgyában hoztam intézett távirati panaszára értesitem, hogy az államvasutak igazgatóságát jelentésselre utasítottam.

B. Harkányi János.

GYÓGYSZERTÁR ! ÁTHELYEZÉS !

Mihalovits Jenő

gyógyszerész lapunk t. olvasóinak ezuton hozza szives tudomására, hogy

„Kigyó“ gyógyszerárát

eddig régi helyéről

a tőszomszédos sarokházba

(a Kistemplom mellett, :: a Piacz- és Széchenyi-utcák sarkán levő br. Podmanitzky-féle házba)

helyezte át.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma, Vasárnap — július hó 12-én

SZÁSZ ILONA

a Royal orfeum művészneőjének vendégfellépte.

RÉVÉSZ JENŐ

kabaré-művész vendégfellépte.

Azonkívül a következő mozgóképműsor

Kék réssa. Vltagráfi dráma 2 felvonásban.
Ipolca Tripoltiszában. Természeti szépségek.
Próba szerelem. Humoros.
Egy kis félreértés. Kacagató jelenetek.
Az imádság. Életkép.

Előadások kezdete: ma
Vasárnap délután 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig félhely-
árakkal, 7-től 9-ig rendes helyárakkal, 9-től
méréskelten felemelt helyárakkal folytatódagos
bemenet.

Hétfőn, kedden, szerdán — július 13, 14, 15-én
Szász Ilona bucsúfélépte új műsorral az új
mozgófényképkeretében.

— **A debreceni bombamerénylet áldozatainak festményeit kisorsolják.** Kozmann Gusztáv műfényképész és társa cégnél 1914. szeptember hó 6-án a műterem csarnokában, (Piac-utca 44. sz.) a debreceni bombamerénylet három áldozatának gyönyörű olajfestményeit kisorsolják. Egy sorsjegy ára 1 korona, mely előre jegyezhető a műteremben. Telefon: 320.

— **Tisztújítás a Vasutas Szövetség debreceni kerületében.** A Magyar Szent Korona Országai vasutas szövetségének debreceni kerülete július hó 19-én, a jövő vasárnap délelőtt 11 órakor a kereskedelmi és iparkamara disztermében tisztújító közgyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnök, 2 alelnök, titkár, pénztárnok, jegyző, 2 országos megbízott, 1 ellenőr választása. 3. Esetleges indítványok.

— **Félteve őrzik minden anyát** a nyári hőség veszedelmei ellen, melyek a csecsemők közül minden évben oly számos áldozatot követelnek, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban gyermekének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely már nemzedékről nemzedékre sok ezer esetben oly fényesen bevált és akkor nemcsak sok bánatnak veszi elejét, hanem gyermeke nagyszerű fejlődésében és gyarapodásában is gyönyörködhetik. Próbadobozokat kívánatra teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 32. P.

— **Óriási pánik a Csillagbörtönben.** Szegedről táviratozzák: A Csillagbörtönben ma tűz ütött ki, ami a foglyok között óriási ijedelmet idézett el. Szerencsére az örök megtudták tartani a rendet s a tüzoltók hamarosan eloltották a tüzet, amely gyújtogatásból keletkezett. Az egyik rab ugyanis meggyújtotta a szalmazsákját, mert azt hitte, hogy a tűz okozta zavarban menekülni tud. A rabot szigorúan megbüntették.

— **109,000 korona odisszeája.** Ilyen cím alatt megírtuk, hogy a négy új iskola építési költségének fedezetül kijelölt s eredetileg a debreceni református egyház részére iskolasegélyként megszavazott 109,000 korona a 17 millió kölcsönben elszámoltván ma már nem áll rendelkezésre. Ezt némelyek úgy magyarázták, mintha a 109,000 korona illetéktelenül más célokra fölhasznált volna. Holott a 17 millió kölcsön elszámolása szerint ez összeg mint fel nem használt összeg szerepel az elszámolásban, miután azonban a 17 millió kölcsön más tételeinél viszont tulkiadások merültek fel, e tulkiadásbeli különbözetre számoltatott el ez az összeg is. Miután tehát a 109,000 korona a 17 millió koronás kölcsönből fedezetet nem nyerhet, így annak fedezetéről más uton kell gondoskodni.

— **Szabad-e a munkásnak az utcán tölteni az éjszakát?** A detektívek tegnap éjszaka a Hatvan-utcai embervásárból bevitték a rendőrségre tíz földművest csavargás miatt. A munkásokat lezárták s ma délelőtt a kihágási bíró elé állították őket. A rendőrtisztviselő valamennyi földművest szabadon bocsátotta, mert fogvatartásukra törvényes okot nem látott; beigazolást nyert ugyanis, hogy a mezei munkások tegnap még alkalmazásban voltak s az embervásárra csak azért jöttek be, hogy a jövő hétre elszegődjenek aratásra. A rendőrbíró kimondta a felmentő ítéletben, hogy mezei munkát végző napszámok azáltal nem követnek el kihágást, ha az éjszakát az utcán töltik, hogy hajnalban a gazdáktól munkát vállaljanak.

— **Fogzási nehézségeket** nem szenved át az a csecsemő, kinél az elválasztás pillanatától kezdve a Phosphatine Faliere-t használják tápszer gyanánt. Ma már minden gondos anya egyetlen óhajta gyermekeit az elválasztás idejétől kezdve csakis a világhírű kitiűnő gyermekliszttel táplálni, mert a Phosphatine Faliere nagyon könnyen emészthető igen kellemes ízű, 1 doboz 3 korona 80 fillér minden gyógytárbán.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 17-én, pénteken egész nap és 18-án, szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Százezres sikkasztás.** Milanóból táviratozzák: Corrieri Hilarius postahivatalnokot egy 100,000 lírás pénzeslevél elsikkasztása miatt letartóztatták. Néhány év előtt történt a lopás, amikor a milanói Banca Commerciale címére egy 100,000 lírás pénzeslevél érkezett és nyomtalanul eltűnt. Nem is jutottak volna rá a tolvaj nyomára, ha Corrieri pazar költségekkel el nem árulja magát. Minthogy nem tudta beigazolni, hogy honnan szerzett annyi pénzt, letartóztatták és hosszas vallatás után beismerte, hogy ő lopta el a pénzeslevelet.

— **Ujabb felhívás a fegyveradó-fizetőkhez.** Debrecen város adóhivatala ismételve felhívja mindazokat, akik a fegyveradóra vonatkozó bejelentésüket a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nap alatt a városi adóhivatalnál (I. em. 30. sz. a.) annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben fegyveradójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapíttatni.

— **Elhizottak gyógykezelése Pöstyénben.** Kevesen tudják, hogy Pöstyénben oly tökéletes hideggyógyintézet létesült, mely külföldön is ritkítja párját. A „Pöstyén” névnel mindenki a csusz-köszvény ellen oly hatásos iszapfürdőkre gondol, holott ma már Pöstyén, idegbajok kezelésére a hidegvizes és villamos procedurák, meg az éltető napsugarat kihasználó kurák (lég- és napfürdő) minden nemét egyesíti. Ép úgy találkozzunk itt a híres Bergóni-féle soványító eljárással, valamint a gyógygimnastika (Zander) minden válfajával. A szívbetegségeket kitiűnő szénsavas fürdők gyógyítják. Az intézetnél orvosi diétetika konyha van egybekötve (pl. cukor és vesebetegségeknél). Pöstyén fürdő ezen kitiűnő új berendezése sok oly vendéget fog a fürdőhelynek megnyerni, akik különben külföldön keresnének gyógyulást.

— **A hátszegi járásbíró és a pályaőr.** A hátszegi merényletről, amelyet Mott András vasuti pályaőr követett el Szabó László járásbíró ellen, újabban a következőket jelentik: Szabó járásbíró hétfőn este kilenc óra tájban, hazatérőben megállott Mott András vasuti ör lakásának ablaka előtt és Mott feleségével beszédbe elegedett. Később bement az ör lakásába is, amire váratlanul betoppant a férj és ezekkel a szavakkal, hogy: „Most imádkozzál, mert én vagyok a te Istened!” — többször a járásbíró fejére sújtott egy fejszével. A merénylet oka, amint a nyomozás kiderítette, az volt, hogy Mott háziaszonyát Szabó járásbíró egy bűnügyből kifolyólag nemrégiben egy hónapi elzárásra ítélte és a tárgyalás előtt nem sikerült a járásbíró megvesztegetnie. A nyomozásnak adatai vannak rá, hogy a pályaőrt a tette elkövetésére rábeszéltek. Mott, aki vizsgálati fogságban van, vallomásában kijelentette, hogy tettét nagyon megbánta. Szabó járásbíró állapota életveszélyes.

— **Horner Arthur bookmaker** Debreczenben, Piac-utca 41. sz. I. emelet, elfogad az összes bel- és külföldi-versenyekre start és klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat, Halmozott fogadások köthetők. Double és Triple eventek. Telefon: 10-11.

— **14-es számú telefonon** lehet az új fővárosi sört megrendelni.

APOLLO

Ma, vasárnap — a nyári szünet előtt utolsó nap — délután 3 és 5 órakor félhelyárok. Este 7 és 9 órakor rendes helyárok. Legújabb Pathé sláger!

Katasztrófa az alagutban.

Látványos nagy dráma 3 felvonásban. Pall pipázik. Bohózat. :: Pompás kisérő műsor. Átalakítás miatt hétfőtől nyári szünet.

— **A Geroovszki-család kivándorol.** — Csernovitból táviratozzák: A megszökött Geroovszki-testvérek nővérét, Xeniat, akit fivéreinek a csernovitzi fogházból történt szökése után letartóztattak, az ügyészség ma tízezer korona óvadék ellenében ismét szabadonbocsátotta, Geroovszkiék anyját pedig a nyomozás befejezése után helyezik szabadlábra. Ezekkel a szabadlábrabocsátásokkal az egész Geroovszki-család újra meg szabadult a fogságtól és az eljárást egészen becsüsztetik ellenük. Itteni ruszofil vezetők azt mondják, hogy az egész Geroovszki-család elhagyja itteni birtokát és állandó tartózkodásra Oroszországba költözik.

— **Meghívó.** A Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetségének Debreczeni Kerülete f. évi július hó 19-én, délelőtt 11 órakor, a Kereskedelmi és Iparkamara disztermében tisztújító közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnök, 2 alelnök, titkár, pénztárnok, jegyző, 2 országos megbízott, 1 ellenőr választása. 3. Esetleges indítványok.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő jegyespárok jelentkeztek kihirdetés végett: Bézi Imre—Nagy Margit, Szívós József—Görög Margit, Kuk Mihály—Tóth-Mahlmeister Juliánna, Éder Mihály—Bocskó Zsuzsanna, Hercegh János—Kovács Ilona, Matolcsi János—Farkas Erzsébet, Jeney Miklós—Csonka Irén, Polgári Barna—Novák Erzsébet, ifj. Tóth László—Györfi Adél, Süvegcs Jenő—Megyeri Ilona, Schwarcz József—Singer Mária, Verebi János—Sántha Eszter, Ottó Mihály—Hemel Mária, Takács Imre—Pap D. Erzsébet.

Házasságot kötöttek: Csapó Ferenc—Bauer Mária, Nyalka László—Csikós Mária, Fejes Sándor—Ungvári Juliánna, Komár Károly—Juhász Juliánna, Kulin Imre—Szilágyi Juliánna, Simon Sándor—Ludmann Juliánna, Penyige Mihály—Arany Erzsébet, Teleki Sándor—Seres Erzsébet, Arnóczy József—Mihályi Róza, Hadházi Gergely—Dankó Zsuzsanna, Bogdány József—Baumann Valéria, Saphir Manó dr.—Hollaender Olga, Kiss László—Rác Erzsébet, Halassy Andor—Igazz Róza, Kovács Imre—Makai Jolán, Schumann Ferdinánd—Szentpéteri Róza, Lovass Károly—Kovács Erzsébet, Szakáll János—Györi Eszter.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbátveg 40 fillér.

:: Kapható: ::

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Jónás Miklós ref. 4 hónapos, Volán Sándor gör. kath. 4 hónapos, Boros Sándor ref. 66 éves, Juhos Erzsébet ref. 12 hónapos, Rózsa Ilona r. k. 3 hónapos, Kiss Pál r. k. 25 éves.

— **Elegáns girardi-kalapok** Frank Testvéreknél a vármegyeháza mellett.

— **A Magyar Király kávéházban** ma és a következő napokon Szendrey Tusi kiváló primásnő vezetésével egy elsőrangú nőzenekar zene-estélyt tart. Szabad bemenet. Husserl Károly karmester.

— **Gyermek-kocsik,** kerti nyugágyak, uti kosarak és bőrdöngök legolcsóbb szabott árak mellett kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac-utca 38. szám.

Levél Feketehegy fürdőről.

*

Ha a mult századnak tulcsizított és ennek következtében kifáradt idegzeti embere kutatás szemmel kereste az istenáldotta hazánk azon földdarabját, melyen a nehéz fáradalmak közt eltöltött esztendő után testét, lelkét pihentesse és idegeit a huszadik század robotosának örökké aktuális baját enyhítse, gyógyítsa, mennyivel inkább mondhatja a ma embere imádsága során... s távolíts el mindent tőlünk, ami izgató, ami lármás, de egy jó pihenő helyet, egy gyógyító fürdőt mutass nekünk Urunk!

Aki ezen főhással lelkében sorra járta a mi gyönyörű Tátránkat, hazánknak fürdőiben gazdag édenkertjét (honnan szerencsére nem vagyunk kitiltva), el kell hogy ösmerje, miszerint ezen paradicsomnak leg-ekesebb, legszebb helye Feketehegyfürdő.

Mintegy gyönyörű igézet fekszik maga a fürdő Vaspatak csodásan szép völgyének egy napsütötte rétjén. A táj maga vetekszik a legesodásabb alpesi tájjal.

Előttünk a virághimes rét, fölötté csaknem minden oldalán fenyves hátu hegyek csoportja húzódik. A Greteltetején rendkívül bizarr látványt nyújt a Zavatka nevű görög falu fából tákolt házaival, fehérre meszelt templomával, melyben tarka ruhás kezdetleges faragású szentek csak olyan hálaérzettel töltik el az üdülő beteg lelkét, ha oda belépek, mint a világ nagy művészei által készített műremek.

Mert hiszen mindenütt jelen van az Isten. Akár a naiv templom egyszerű meszelt falai között keressük, akár a természet csodaszép dómjában, hol süri fenyvesek képezik az örök boltozatot. A városi portól meggyötört és kimerült beteg tüdők tobzódik itt az eléjük lengő illatárban. A terep sajátos viszonyainál fogva, amint lakásunk ajtaján kilépünk, ugyszólván az őserdő közepén találjuk magunkat. 660 méternyre vagyunk a tenger szintje felett. És szobánkig kísér a gyönyörű szeliden emelkedő szerpentin ut. Csaknem így vagyunk a szebbnél-szebb és könnyen megközelíthető kiránduló helyekkel is: így a 1115 méter magas Bükkös (gondozott szép utak visznek fel), melynek csúcsáról elragadóan szép kilátás nyílik a Magas Tátrára, a történelmi zsepesi várra, a tündérszép Gölnic völgyére. Nem érdektelen megtekinteni a szomszédos ipartelepeket is.

Érdekes az is, hogy itt Feketehegyen az embernek még lépcsőt sem kell járni. A feketehegyi kényelemhez tartozik még az is, hogy a reggeli kurához pongyolában mehet az ember, mivel minden épületben van fürdőhelyiség. Kisebb sétára sem kell messze járni, mert a feje felett (mert lejtősen emelkedik az út) helyezte el a bölcs természet a szép széles allé-et, egyik erdőszéltől a másikig. A sétány alsó részén csörgedeznek a Feketehegy-fürdő kincsei: a kristálytisza források, patakok; a szerénykedős Hamupipőke, az Augusztá, a Kassai, a Főforrás, mind megannyi a szikla kőkebeléből fakadó nektár.

Ha már a természet pazar kézzel halmozta kincseit e remek szép kis földdarabra, szerencsére az általános viszonyok is hozzájárulnak ahhoz, hogy a jó pillanatában fürdőre menő épen ide került Feketehegyre. A lakások csaknem kivétel nélkül kedvesek, barátságosak. Említettem talán, hogy a fürdő decentralizálva van, tehát minden épületben van fürdőhelyiség, amelyet légmentesen elzárt szőnyeges folyosók kötnek össze a szobákkal, amelyek kivétel nélkül szárazak, tiszták és tágasak, kilátás pedig valamennyiből pazarul szép a napos, virághimes Vaspatak völgyére. Az étkezés nem túl drága, kielégítő és teljesen egészséges pensió-rendszerű. A kiszolgálásra sem lehet panasz.

A gyógymód a legtökéletesebb vizkúra. Talán a legjobban alkalmazzák itt összes hazai fürdőink között. Dr. Bartsch Gusztáv fürdőorvos ur bölcsességgel párosult nagy tudása, kinek-kinek egyénisége szerint rendel a nekivalóbbat, a legdulottabb idegzetet is meggyógyító és megjavító módszert, mert hiszen Feketehegy-fürdőn a modern vizgyógyimód minden formáját megtaláljuk. És mindezt fokozza Feketehegynek ózondus, port nem ismerő fenyőillatos áldott levegője. A környező rengeteg fenyvesnek lelket andalító zsongása és balzsamos tisztasága befejezi az emberi tudás művét és megújodult testtel, pihent, frissült lélekkel távozunk a kedves Feketehegy fürdőről, hol egészségünket feltaláltuk és lelkünk egyensúlya is megszilárdult. A Feketehegy-fürdőn eltöltött hat hét mint a fürdőzés non plus ultrájá rajzolódik be lelkünkbe.

Mindezekért és aránylagos olcsóságánál fogva is mindenkit hívhatok ide, aki szereti az egészséget élvezni, a csodaszép vidéket és egész életére kiható kellemes emlékekkel akarja gazdagítani, felfrissíteni a mindennapi élet tülekedő zajában elfáradt üdülésre vágyó, üdülésre utalt lelkét.

Szücs József, Derecske.

Elszámolás

a gyermeknap bevételéről.

1. **Urnákból, perselyekből betolyt** K 3965.—, ebből téves elszámolás és roszt pénzekt leszámítva K 7.94. Marad 3957 K 6 i.

2. **Egyesületek, körök, kávéházakból betolyt.** Nevezetesen: Márkus pince K —.37, Angol kávéház K —.21, Hungária kávéház K 6.66, Debreczen vendéglő K —.92, Magyar Kíaly-kávéház K 2.65, Royal kávéház K 2.28, Dréher vendéglő K —.48, Pilzeni vendéglő K 1.43, Gambrinus vendéglő K 9.40, Máv. étterem II. K 11.48, Máv étterem III. K 14.36, Ipartestület K 1.94, Függetlenségi-kör K —.86, Polgári-ökr K 1.52, Kereskedő Ifjak Egyesülete K 1.03, Uri Kaszinó K 1.56, Máv. altiszti-kör K —.63, Jogász és tiszt. kör K —.01. Összesen K 57.79. A máv. pénztári 3 persely 12 K 86 filléryi összege tévesen a fenti összeggel együtt számoltatott el.

3. **Színházi előadásból betolyt** Antalfynál és a pénztárnál, kezelési költséget leszámítva K 269.61, urnáknál színházi jegyekért K 13.—. Összesen K 282.61.

4. **Apolló mozgósínháztól** előadás után K 30.—.

5. **Hivataloktól gyűjtőiveken:** Kir. itélőtáblától K 34.—, Kir. pénzügyigazgatóságtól K 11.85, I. sz. postahivataltól K 10.30, II. sz. postahivataltól (p.-udvar) K 10.85. Összesen K 67.—.

6. **Iskoláktól:** Izr. elemi iskola igazg.-tól K 32.73, II. ker. ref. elemi iskolától Szele György isk.-széki elnök útján K 1.37, róm. kath. elemi iskolától K 12.17. Összesen K 46.27.

7. **Magánosoktól adományok:** Lestyán Adorjántól K 10.—, Domahidy Elemértől K 5.—, Domahidy Eleméértől K 5.—, Szalay Józseftől K 5.—, Szögyéni Jánostól K 3.—, Perczel Dénesétől K 2.—, Huzly Louisetől K 2.—. Összesen K 32.—.

8. **Kereskedők, iparosok, bankok és bizt. társaságoktól.** a) **Kereskedők és iparosoktól:** Gasparik Adam óras K —.50, Tóth Károly K 1.—, Schwarcz Adolf K 1.—, Batáry Imre gyógyszer. K 1.—, Békés Lajos divat. K 5.—, Amerikai cipőgyár r. t. rakt. K 2.—, Lőfkovits Arthur és tsa ékszerész K 5.—, Epstein Izidor bazáros K —.50, Mentze Henrik bazáros K 1.—, Deimer Lajos K 1.—, Hegedűs és Sándor könyvk. K 5.—, dr. Szelenyi Árpád gyógyszer. K 3.—, Mandel Lipót cipőkeresk. K 2.—, Szedlák és Vámos szabók K 1.—, Aczél Henrik könyvk. K 2.—, Kontsek Géza virágcsarn. K 2.—, Stern József és test. kefégyári rakt. K 2.—, Humanic cipőgyár. lerak. K 1.—, Kontsek Kornél divatruház K 5.—, Tóth Gyula vasnagykeresk. K 2.—, Csillag Arthur könyvkeresk. K 1.—, Központi droguéria K 3.—, Molnár Ferenc női divatterme K 5.—, Kubek Sándor gyógyszerész K 3.—, Szabó István könyvkeresk. K 2.—, Csáthy Ferenc könyvkeresk. K 3.—, Antalffy József könyvkeresk. K 5.—, Mauk József szabó K 3.—, Paczelt János virágk. K 3.—, özv. Fröh-

lich Vencelné könyvk. K 2.—, Molnár Lukács divat. K 1.—, Darvay és Bagi fűszerk. K 1.—, Ganovszky Lajos fűszerk. K 3.—, Berger Julia festékk. K 1.—, Emerich Samu K 1.—, Reichard Sándor gyógyszer. K 2.—, Bottó Kornél és tsa divat. K —.50, Komlóssy Lajos fűszerk. K 10.—, Sághy Ferenc gyógyszer. K —.50, Bészler és Dávid vaskeresk. K 3.50, Thaisz Arthur papirk. K 4.—, Frank Rezső ruhakeresk. K 2.—, Grosz L. K 1.—, Czeglédy András K 2.—, Sesztina Lajos vaskeresk. K 5.—, Márton Gyula és fia divat. K 2.—, Váray József fűszerk. K 1.—, Aszmann Ferenc divat. K 1.—, Dörre Ferenc cukrász K 1.—, Fekete Jakab divat. K 1.—, Sándor Armin óras K 1.—, Frank Imre divat. K 1.—, Neumann M. ruhakeresk. K 2.—, Király István fűszerk. K 1.—, Aranyi Árpád gyógyszer. K 3.—, Donogán és Somossy divat. K 5.—, Tolnai Dániel cipők. K 1.—, Csanak József fűszerk. K 3.—, Kaszanyitzky Endre ívegek. K 3.—, Balázs Jenő ruhaker. K 1.—, Löbl Gyula és tsa látszerész K 1.—, Szabó Mihály hentesárugyár K 1.—, Rosenberg Emil K 1.—, Lehoczky Lajos divat. K 1.—, Szántó Manó divat. K 1.—, Halmágyi Sámuel női divat. K 3.—, Schwartz Dániel pipametsző K 1.—, Révész Zsigmond divat. K 1.—, Kerezsi József hentes K 2.—, Kontsek Géza fűszerk. K 10.—, Kardos László vászonkeresk. K 10.—, Mayer János vászonkeresk. K 5.—, Hermann Jenőné divat. K —.50, Márkus Miksa cipők. K 1.—, Grósz Sándor és test. fűszerk. K 1.—, Bosznay J. és tsa divat. K 3.—, Zsotkó Jenő fűszerk. K 1.—, Vass László és tsa fűszerk. K 1.—, dr. Sztankay Aba gyógyszer. K 3.—, Szendrei Béla gyógyszer. K 2.—, Grünfeld Adolf és tsa K 1.—, Gerő E. Ernő ruhaker. K 1.—, Katz Hermann szabó K 3.—, Werner Sándor divat. K 1.—, Félegyházy János fűszerk. K 1.—, Sz. Tóth Béla gyógyszer. K 1.—, Bodola János vászonk. K 1.—, Ludeser János női piperek. K 1.—, Weisz Adolf posztókeresk. K 1.—, Kertész és tsa K 1.—, Haas Fülöp és fia K 5.—, Weisz József divatruház K 1.—, Blattner Gyula íveges K 1.—, Jost Ferenc cukrász K 5.—, Vitárius Sándor kötszerész K —.40, Kertész Jenő K —.40, Nemes Gábor cipész K —.40, Domán és Kurz posztók. K 2.—, Riesz Lipót cukrász K 2.—, Balassa Mihály csemegek. K 1.—, Benyáts Emil divat. K 1.—, Schwartz Vilmos butork. K 3.—, Schön Sándor kötszerész K 3.—, Josa és Jóna droguéria K 2.—, Killer Ede butorgyáros K 2.—, Balogh Péter hentes K 2.—, Korona kenyérgyár K 10.—, Löwinger Mór fakeresk. K 3.—, Burger Manó fakeresk. K 1.—, Sáfár Miklós lakatos K 1.—, Németh Lajos vízvezeték. K 5.—, Földvári Mór villanysz. K 2.—, Széplaky József cipész K 1.—, Dári János szobafestő K 1.60, ifj. Gyürky Sándor papirk. K 1.—, Müller H. és fia szállítók K 1.—, Radákovich Géza gyógyszer. K 5.—.

b) **Bankok, takarékpénztárak:** Debreczeni Ipar és Keresk. bank K 50.—, Osztrák-Magyar bank fiókja K 5.—, Alföldi Takarékpénztár K 5.—, Első Debr. Takarékpénztár K 5.20, Debreczen Hítelbank K 5.—, Közgazd. bank és váltóüzlet K 8.—.

c) **Biztosító társaságok:** Első magy. ált. bizt. társaság gyűjtése K 2.08, Trieszti ált. bizt. társaság gyűjtése K 1.94.

d) **Szentkirályi Tivadar a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke** K 10.30. Összesen 4821 K 05 fillér.

A most közölt hatóságok, iskolák, hivatalok, egyesületek, intézetek, kereskedők és iparosoknak a közölt adományokért hálás köszönetét fejezi ki a **gyermeknap rendező-bizottsága.** Weér Györgyné s. k. elnök, dr. Tatay Zoltán s. k. és Fodor Emil s. k. titkárok.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A vasuti baleset.** A mult évben tolatásközben Csiha Sándor vasuti munkás súlyos sérülést szenvedett. A balesetnek Medve György vasuti alkalmazott vigyázatlan sága volt az oka s ezért a törvénytörés sulyos testi sértés vétségé miatt 100 korona pénzbüntetésre ítélte Medvét, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Korona-Passage

URANUS

Telefon 3-28.

Ma utoljára
A helyarákat a nyári hónapokra mélyen le-
szállította az igazgatóság.

Az összeesküvők

árulója.

Tragikomédia 3 felvonásban. A főszerepben a legjobb olasz színész: *Ermete Novelli*.
Az első szerelmi kaland. Humoros.
A nőni szeretni akar. Humoros.
Mossa idegenben. Dráma.
Párbal srappnel. Humoros.
Kutyahűség. Életkép.
Katránygötés. Ismeretterjesztő.

Előadások kezdete:
Ma, vasárnap délután 3-tól 5-ig, 5-től 7-ig fél-
helyárakkal folytatódagos bemenettel, 7-től le-
szállított helyárakkal.

Legközelebbi előadások Szombaton, Vasárnap
nagyszerű műsorral.

Sztojka

Erdély bérceiből fakadó természetes gyógyhatású ásványvíz, melyet a leghíresebb egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak, kapható minden fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárúsítás

KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben és előnyös árban kapható,

Gyomor bajoknál csodahatású, cukorbetekéseknek speciális gyógyszer. Borral vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borvíz.

Mack' féle
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Száz ezer családban használatban, finomítja és széplíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban á 15 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

Bérbeadási hirdetmény.

A református egyház tulajdonát képező Piac-utca 35. sz. a., a Kistemplom melletti bazárépületben levő 3. sz. Rózsa-féle nagy üzlethelyiség három vagy több évre, f. év augusztus 1-től, esetleg november 1-től kezdődőleg, berendezéssel együtt vagy a nélkül bérbe adatik.

Ajánlattevők ajánlatukat a református egyházi hivatal gazdasági gondnoki irodába bármikor délelőtt 8-tól 1 óráig a hivatalos órák alatt nyújthatják be.

Ajánlattevő köteles azonban az ajánlott összeg 10%-től az egyház pénztárába biztosítékként betenni s a letéti nyugtát ajánlatához csatolva boríték alatt beadni.

Debreczen, 1914 július 8.

Csáky Béla,
gazdasági gondnok.

Hóditó körútra indul az új kőbányai sörfőzde:

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T.

KÖBÁNYÁN

FŐRAKTÁROS:

Márkus Jenő Debreczen, Hatvan-utca 30.

TELEFON 14.

Ideggyöngye férfiak

(neurasteniában szenvedők)

kérjenek ezen baj azonnali megszüntetését tárgyaló ismertetőt. 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógyszer.

„NOVA MECHANIKA 116.”
Budapest — Főposta — Fiókberlet 40.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat . . .	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske . . .	40 . . .
Házirend . . .	40 . . .
Kapuczdula (minden helyiség részére) . . .	10 . . .
Üres lakás bejelentési lap . . .	10 . . .
Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . .	10 . . .
Építés engedély iránti kérvény . . .	10 . . .
Lakhatási . . .	10 fillér . . .

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCA 49.

Csőd alatti kiárusítás.

Vb Fenyő Sándor és Fia cég csődtömegéhez beletárolt **férfi divatoikkak, férfi ruhaszövetek, irodai felszerelések** a Piac-utca 63. szám alatti üzlethelyiségben a mai naptól kezdődőleg naponként délelőtt 8-tól 1-ig, fél 3-tól 6 óráig kiárusítatnak.

Debreczen, 1914. évi július hó 9-én.

Dr. Ércz Ernő ügyvéd,
csődtömeggondnok.

Meghívó

A FÜSZERKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

Debreczenben 1914. évi július hó 21-ik napján délután 3^{1/2} órakor Piac-utca 41. sz., I. emeleti helyiségében megtartandó

III. évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzleti évről, zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. Alapszabálymódosítás.
5. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.

Debreczen, 1914. július hó 11. napján.
Az igazgatóság.

FIGYELMEZTETÉS: Az évi mérleg és jelentés a társaság üzlethelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, az alapszabályok értelmében kötelesek részvényeiket a le nem járt részvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy bármely debreczeni pénzügyi részvénytársaságnál letéti elismervény ellenében letenni.

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA.

KÖVETEL

1914.	K	F	1914.	K	F
május 31.	Adósok számla . . .	293491.10	május 31.	Részvénytőke számla . . .	400000.—
"	Áruszámla . . .	112969.80	"	Tartaléktőke számla . . .	45000.—
"	Alapítási költség . . .	8000.—	"	Értékcsokkenési tartalék . . .	2599.29
"	Felszerelés számla . . .	19599.29	"	Fel nem vett osztalék . . .	—
"	Pénztár számla (bankbetét és készpénz) . . .	100379.92	"	1911/12-ről . . .	564.—
"	Veszteség: . . .	—	"	Árúhitelzők . . .	107064.12
"	Áthozat 1912/13-ről 8371.76 . . .	8371.76			
"	Ez évi veszteség 12415.54 . . .	12415.54			
		20787.30			
		555227.41			555227.41

TARTOZIK

NYERESÉG-VEZTESÉG-SZÁMLA.

KÖVETEL

1914.	K	F	1914.	K	F
május 31.	Boltbér fizetések és üzlet-költségek . . .	83352.36	május 31.	Bankbetétek kamatja . . .	2348.48
"	Adószámla . . .	16299.81	"	Árnyereség . . .	97607.91
"	Leírások: . . .	—	"	Veszteség számla . . .	20787.30
"	Alapít. költségből 4000.— . . .	4000.—			
"	Kétes adósok . . .	7719.76			
"	Értékcsokkenési tartalék 1000.— . . .	12719.76			
"	Veszteség áth. 1912/13-ről . . .	8371.76			
		120743.69			120743.69

Debreczen, 1914. május hó 31-én.
Nagy Ferenc, ügyvezető-igazgató.

Az igazgatóság:

Lusztig Károly, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Körner Béla, Ungár Jenő, Dr. Hegedűs Jenő.
Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság:

Bárdos Géza,

Emerich Zsigmond,

Dr. Magyar Simon.

Egyedüli képviselő

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Ragyogó fehér a fehérenemű

— egy 1/2 órai főzés után —

persil
önműködő
mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül! Kefelés nélkül! — — Dörgölés nélkül!

„PERSIL” megkiméli a fehéreneműt, azt kazánban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a szabadban fehéritették volna. — — Gyár:

GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.

Mindenütt kapható!

Tíz szögig 50 fillér, azontal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap hetféltől kezdve minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előfizetendőek.

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szorgalmunk.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
jelleges levélnél a hirdetés száma is kériatik.

Intelligens
műiparos — műhelye és készpénze van — sürgősen nőszülne oly 30 év körüli jóra való leány vagy özvegyvel, kinek kisebbszertű házába üzletét áthelyezhetné. — Csakis komoly leveleket a kiadóba „Megunt magány” jellegére kériatik.

19 éves
félárva, 400,000 korona vagyonnal, fiatal özvegy 50,000 korona hozomány és sok száz vagyonos hölgy van házasság céljából előjegyzésben. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítást ad „Hymen”, Berlin 18.

Különteje

Elveszett
egy piros selyem, kék selyemmel díszített sapka, megtaláló jutalomban részesül. Sestakert, Poroszlay-ut 1.

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék méreg kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Németül
ki tanítana meg rövid időn belül? Jelentkezni lehet Piac-u. 77. I. em. 6. ajtó.

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, málfoltot, pattanást, vimmedit, minden bőrruhaságot az országhírű ártalmatlan Matild-arcfenécs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett listés-séges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

Lakás

Egy
különbejáratu butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással is. Magos-utca 7.

Egy
raktárt keresek. Gépeknek bérelném. Ajánlatok Hunyadi-utca 14. szám alatt Reiszmannak.

Csapó-utca 19.
sz. alatt egy üzlethelyiség berendezéssel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni Domán és Kurz, Piac-utca 49.

Intelligens
uri családnál e hó 15-re feltétlenül tiszta, csendes szobát keres — esetleg teljes ellátással — állami tisztviselő. Ajánlatokat ár megjelölésével „Kölcsönös figyelem” jellegére a kiadóba kérem.

Egy
szoba, konyha, fűskamara, padlás augusztus 1-re kiadó. Bercsényi-utca 69. szám.

KÖLCSON

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 90 »
Osztr. vörös kereszt s.j. 40 »
Olasz vörös kereszt s.j. 33 »
Erzsébet sorsjegyre . . . 7 »
József . . . 10 »
Bazilika . . . 20 »
Magy. vörös kereszt s.j. 22 »

A kölcsön apró részletekben törleszthető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beiktatása ellenében a kölcsönt a fenti összegre főlemeljük. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankoszálya SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

Adás-vétel

Épületfa
— régi, egészséges — olcsón eladó. Bővebbet Országos Tanítói Árvaház Simonyi-ut 14-16, vagy Pick Nándor építésznél, Szentanna-u. 27.

Eladó
gyermekágy, 3 kis asztal, 2 szőnyeg, katlan üsttel. — Megtekinthető egész nap Sas-utca 4. sz. II. emelet.

Befozásra
való nemes kajszin barack kapható 1 kiló 30 fillérért Széchenyi-kert, Széchenyi-ut 19. sz.

Zománc
cimtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Irodai
berendezést veszek. Cim a kiadóban.

Többféle
butor eladó. Cim a kiadóban.

Zongora
— jókarban levő — eladó. Magos-u. 7.

Egy
jó hangu zongora és több használt butor eladó. Magos-u. 7.

Eladó
szőlőbirtok. Cim a kiadóban

Kis
Singer varrógép 20 koronáért eladó. Cim a kiadóban.

40 hektoliter
tisztán kezelt kerti bor eladó. Értekezhetni özv. Oláh Imrénének, Széchenyi-utca 20. Ugyanott nagyobb mennyiségű. Ötörköly pálinka is eladó.

Ebédőbutor
olcsón eladó. Burgondia-utca 11. szám alatt lehet értekezhetni.

Több
részletben kiadó kétszáz hold elsőrendű szántóföld tanyaépülettel. Cim a kiadóban.

Makulatur papiros
kapható a kiadóban.

Belfőttes
üvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Kapucsdulák
bármilyen felírással kaphatók a kiadóban.

Állás

100 koronával
honorálom azt, ki egy négy középiskolát végzett fiatalembert 2 hónap alatt álláshoz juttat. Leveleket „Szorgalmas jelige” alatt továbbít a kiadóhivatal.

Pénztárnoknőnek
ajánlkozik megbízható leány. Eötvös-utca 16.

Kereskedelműt
végzett urileány állást keres. Cime Frank Imre uri divatkereskedőnél.

15-re
keresek egy mindenes cselédeleányt. Cim a kiadóban

Német
társalkodónőt keresek Simonffy 2/B. I. emelet ajtó 4. szám.

Mérlegképes könyvelő
1 vagy 2 órát vállal hivatalos óra után. Cim a kiadóban.

Üzlet

FRISS
töltésű ásványvizsek az összes Lutsch üzletekben kaphatók.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

SZEGEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Ist. urinónél
kitűnő kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Mindennap kiváló jó és friss
TEJET
tanyámról házhoz is szállítok. Megrendelhető telefonon (739) vagy levelezőlapon: Weisz Bernátné, Piac-utca 30.

Dr. Dralle
nyirfa vize

Á R A
K 2.50 és K 5.-

Kérjünk kifejezetten **Dr. Dralle-t** és ügyeljünk arra, hogy ez a név az etiketten legyen. Csak ez biztosítja és védi a számos utánzattól. Kapható minden szakbavágó üzletben. **Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.**

HALMÁGYI

NAGYÁRUHÁZÁBAN

NAGY NYÁRI OCCASIO

KERETÉBEN

ruhák : köpenyek : pongyolák : aljak : costumök : és : bluzok

!! tetemes árleszállítással árusítatnak !!

2000 darab nyári etamin és crepe bluz
korona 3.50, 6.50, 7.90, 8.70 és 11.50

egységárak mellett adatnak el.

Debreczen.

hérnemű

rel

EN, III/1.

SÁGNAK

megállapítása.

sa tárgyában. igazgatóság. hivatalos órák

értelmében és előtt a tármervény elle

KÖVETEL
K I
400000.-
45000.-
2599.29
564.-
107064.12

555227.41
KÖVETEL
K I
2348.48
97607.91
20787.30
120743.69

mannn Deszö.
gedős Jenö.

PALMA az elasztikus
cipősarok

figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA
LABORATORIUMMAL
ÉS
TANULÓMŰHELYVEL
kaposlatos.

Műszaki iskola az összes elektrotechnikai szakban és Gépépitményekben.

Mindazoknak, kik elektrotechnikussá (gyári tisztviselőkké stb) elméletben és gyakorlatilag (2 éven belül) kiképzetté válnak magukat.

Felvételnél: 14 évtől 20 éves korig. Előkészítettség: megkívánatik 4 közép-, polgári, alsókereskedelmi vagy ipariskola sikeres elvégzése.

Igazgatóság: **POZSONY**, Széchenyi-utca, kivánatra ismertetést, prospektust és felvilágosítást készséggel nyújt.

ESKA

A koncentrátor kőkarikás Es-ka kerék páruink által cca. 40% erőfelfejtést megtakarít.

A legfontosabb újdonság
Egyedüli árusítás:

Molnár Testvérek Debrecen.

CARL KRONSTEINER-féle
időálló mész
a façade festék
törvényileg védve.

50 színárnyalatban kgr.-ként 24 f.-től feljebb.

Évtizedek óta bevált festék, felülmulja az összes utánzatokat. Egyetlen célszerű mázoló anyag még a már festett homlokzatoknál is.

Email-façade festék sohase kopik, egyszeri bevonás után fed, hideg vízben feloldva használatra kész. Mergmentes, ideális festőanyag belső helyiségek, faépitmények, színek, pavilonok, sátrak stb. festésére. Minden árnyalatban kapható négyzetméterenként 5 fillért.

Mintakönyv és prospektus ingyen.

Carl Kronsteiner,
Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktár minden nagy városban.

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyveserdők között.

Szénsavas vasas (pezsgő) és moórfürdők.

Vasas források, főként dusak szénsavban, ivó-, fürdő- és területi gyógymód. Kétféle hatású verszegénység, az idegrendszer idült bántalmánál, szívbántalmánál, általános gyengeségnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál. Pormentes, védett fekvés (556 m.) Állandó fürdőorvos Dr. Orffy Lajos budapesti orvos. Kényelmes modern lakások. A vendéglő illetve konyha Weber E. vezetésére áll. Finom konyha. Figyelmes ki- szolgálát. — Pénziórendszert. — Posta- és távirádállomás.

Elő- és utóidényben tetemes árkedvezmény.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	szelvény 17 kor.
elégendő, csak	szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, színtag felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamagart, női kosztüm szöveteket stb. gyári árákon ká, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvő élvez, ha szövetkészítést közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősenek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriál választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

„CZÉGNÉL”
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz.
(Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !! !! !!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Telefon: 968.

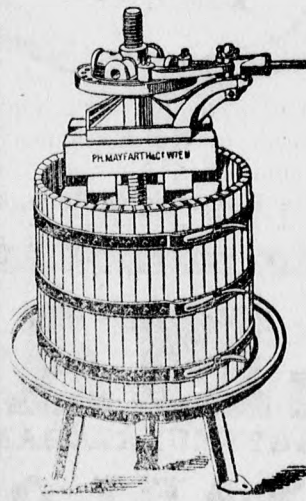
PETROLEUM

Ha szép világosságot akar szobájában, kérje mindenütt

a «Vacuum Oil Company r.-t.»
VACLITE
petroleumát,

amely takarékos használata, kifogástalan égése, nagy világító erejével tűnik ki.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES”

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!

Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborsstrasse 71.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselek kerestetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

MAGUS

a legerősebb glaubersós gyógyvíz !!!

Az egyetlen magyar gyógyvíz, melyet karlsbadi kura tartására a legelőkelőbb orvostanárook ajánlanak. — Só hozzáadása felesleges.

GYÓGYÍT: gyomor-, bél-, máj-, epebajokat, anyagcserebántalmakat, (kőszólyt), cukorbetegséget. !!!

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. Főelárusítás: Ivándi gyógyforrásvállalat Budapest, VI., Felsőerdősor 33.